

Ha Lipatigammu Kan John Un Makwa Si Umali'n Eygew

¹ Ha allaya'n liblu, ked mipanggop si impakaammun Apudyus kan Jesu Kristu un makwa si umali'n eygew. Ilulan Jesu Kristu impakaammu taplu maawatan cha losan un mansimbi kan siya cha makwa si umali'n eygew. Achipun mabyeyeg ked makwa cha alla losan. Ha in-ilon Jesu Kristu un langipatigammu kan John un mansimbi kan siya, ked imbuunla anghel un mangibyega kan siya. ² Ot imbyegan John cha losan un intullongla ya chingngeyla. Ked ha allaya'n liblu langigiliyala si ugud Apudyus un tilakcheyan Jesu Kristu. ³ Ked binchisyulan Apudyus chi tagu'n mambyasa si sangwalan cha uchum, ya mabinchisyulan bo cha losan un manchongey lu tuttuwaoncha ibyegbyegala, ti achipun mabyeyeg ked makwa cha alla losan!

Ha Laluyatan John Kan Cha Mamati Si Pitu'n Ili

⁴ Sakon si John. Allaya suyatku kan chikayu'n mamati un pin-a manchetchetong si pitu'n ili si probinsiyan chi Asia.

Si Apudyus, sigud un illinggew ulay si chamchamun cha losan, ya pasig iinggew, ulay si sala ya si ing-inggala. Ked otyan ta tuyutuyungan chitaku losan kan Apudyus ya palin-awaola somsomok taku losan, ya ha Ispiritula un pitu'n kalasi kalobbongala, un pasig iinggew si sangwalan Apudyus un Ap-apu, ⁵ ya si Jesu Kristu bo un malagpati un mangipatigammu si ibyegan Apudyus. Si Jesu Kristu

kaulaan un ummuli latagu kan cha latoy, ya siya bo mangituray kan cha losan un ari utla lubung.*

Ya si Jesu Kristu, amod chi ayatla kan chitaku, ked ha latoyala un libukbukan chi chayala lanwayawayaala kan chitaku, ti isun chi imbyabyayud chitaku si byasuy,⁶ ya impatila chitaku si mampangatala, lambyalilola bo chitaku pachi un mansimbi kan Amala'n Apudyus.[†] Ked chaychayawon taku si Jesu Kristu un kangatuwan ya mallakabyelin un manturay si ing-inggala! Amen.

⁷ Somsomkonyu allaya: Kasin umali si Jesu Kristu un manggagawa si libuu, ked losan cha tagu itullong, ulay cha hachi'n lallut-uk kan siya. Ked losan cha tagu si kaili-ili mamayogpog si ogyatcha si umaliyala ti hachi machusaancha. Ked sigulachu'n makwa cha alla!

⁸ Kalan Apudyus un mallakabyelin, "Sakon chi Alpha un luglugi ya sakon bo Omega un alungus cha losan, ti sigud un illiinggew siya si luglugin cha losan ya awed bo si sala ya iinggew bo si ing-inggala."[‡]

Ha Lampain-an Kristu Kan John

⁹ Sakon si John un suludyu, biyunku chikayu un mangiyalu-alus si maligligatan taku gapu si lamatiyan taku kan Jesu Kristu, ya biyunku bo chikayu si mipatiyan taku si mampangatan Apudyus, ulay awechak si sala utla Patmos un osa'n ili un langgagawa si byeybyey. Illiyoyak utla gapu si langitudtuchuwak si ugud Apudyus ya katuttuwaan un impatigammun Jesus kan sakon.¹⁰ Osa'n Chuminggu un manchaychayawan kan Apudyus, awed chi impain-ilop chi Ispiritun Apudyus kan sakon, ked awed

* 1:5 1:5 4-5 si alla'n liblu, ha lambye un pitu ked likasikasin. Ha piola'n uguchon si somsomok cha Judio, ustu-ustu, wechewed, lappun kuyangla,
[†] 1:6 1:6 Exodus 19:6 [‡] 1:8 1:8 Alpha ked umula un letter si Greek un alphabet. Omega chi alungus un letter.

chi chingngeyk un chakey'n ginga un isun chi tangguyub un lituptup si ochogek. ¹¹ Ot kalala kan sakon, "Isuyatlu losan cha mipaila ya mipadngey kan sika, ta ipaw-itlu kan cha mamati un pin-a manchetchetong si pitu'n ili un Ephesus, Smyrna, Pergamum, Thyatira, Sardis, Philadelphia ya Laodicea."

¹² Lantuwiliyak pun un mangitullong si hachi'n makaug-uggud kan sakon, intullongku pitu'n papattayan chi pagsilawan, un pasig byalituk. ¹³ Ked illinggew chi osa'n langgagawa un isun chi tagu'n mallagolagoyon chi silupla ya libyalikis chi bilalituk un taked si biyukungla. ¹⁴ Ked ha buukla, amod chi putilakla un isun chi kapas. Ya ha atala bo, isun chi byaya. ¹⁵ Ked ha chepanla, mansilisiling un isun chi bilunsi un labosey. Ked ha gingala, isun chi alaas chi tumeteub un chelum. § ¹⁶ Ked ha machuwalan un imala, ilooglela pitu'n bituwon. Ked ha tupokla, lummoswa mantachom un sabli un lansupang chi tachomla. Ked ha lupala, mansiling un isun chi seyan ilit chi kilapigsala.

¹⁷ Ked si hachi'n langitullongak kan siya, lalitwechak si sangwalanla un isuk chi latoy si amod un ogyatku. Oli pun iloglela sakon si chuwalan un imala, ot kalala, "Achika umogyat! Sakon chi luglugin cha losan, ya sakon bo alungus cha losan."* ¹⁸ Sakon si Apudyus un lappun matoyala! Impalubusku long-egku un mapatoy, ked si sala achipulak akit matoy. Sakon chi simbiyang si otoy ya alla bo kalobbongak si inggewan cha latoy.

¹⁹ "Ked isuyatlu losan un mipaila kan sika, un makwa si sala, ya cha makwa si umali'n eygew. ²⁰ Ha piola'n ipaila cha alla'n pitu'n bituwon un itutullonglu si machuwalan un imak, ya cha alla'n pitu'n papattayan chi pagsilawan un

§ 1:15 1:15 Daniel 7:9, 13, 10:5-6 * 1:17 1:17 Isaiah 44:6

byalituk, kamatla piola'n uguchon un lappun laligammu. Ha pitu'n bituwon, chicha miyaligen cha pitu'n angheles cha hachi'n pitu'n simbyaan. Ked ha pitu'n papattayan chi pagsilawan, chicha miyaligen cha tagu'n mamati si hachi'n pitu'n simbyaan."

2

Ha Mitudtuchu Kan Cha Mamati'd Ephesus

¹ Ot kalala, Isuyatlu alla si anghel un mangayyuwan kan cha mamati'd Ephesus:

“ Sakon si Jesu Kristu un mamangchon si pitu'n bituwon si machuwalan un imak, ya sakon bo manggagawa si pitu'n papattayan chi pagsilawan un bilalituk. Allaya ibyegak kan chikayu. ² Ammuk cha losan un pin-ayu koon, kilapangogyu. Ammuk bo mangiyalu-alusanyu'n mangkawa-kawachi si kiged chi kabyeeyanyu. Ammuk bo mansasangaanyu kan cha lawwing un tagu, ya pilaloklokanyu bo katuttuwaan kan cha mangibyega un apostolescha, ya ilagammuyu un matulicha. ³ Tuttuwa'n laalus kayu, ya lapampaligatan kayu gapu si pammatiyu kan sakon un achipun kayu lappog.

⁴ “ Bibiyu mit losan cha hachi, ngim awed chi lawwingok kan chikayu. Kummapsut chi man-aayatyu kan sakon ya ulay cha susuludyu, chakampun un isun chi chamu un mampakchot chi ayatyu. ⁵ Somsomkonyu otyan chi ayatyu si chamu, ta mambyabyawi kayu ked ipauliyu hachi'n chamu'n killingwayu. Ta lu achipun kayu mambyabyawi si byasuyyu, umaliyak ked kaalok chi pagsilawanyu si lipapattayala. ⁶ Ngim awed chi os-a'n bibiyuwok kan chikayu, ti gettok un lalawwingonyu pin-an cha Nicolaitans killingwa un lalawwingok bo.*

* 2:6 2:6 Cha Nicolaitans, chicha cha langisuyu un ha kristiano tuttuwaoncha

⁷ Chikayu'n lainga-an, manchongey kayu otyan kan cha losan un ibyegbyegan chi Ispiritun Apudyus kan chikayu un mamati si kaili-ili. Ked cha tagu'n achipun paabyak si lawwing ked idchek chicha si kalintogen un mangan si bungan chi kayu un awed ud langit si inggewan Apudyus, un siya mangatod si mallalayun un biyeg.' ”

Ha Mitudtuchu Kan Cha Mamati'd Smyrna

⁸ Kalala bo, Isuyatlu allaya si anghel un mangayyuwan kan cha mamati'd Smyrna:

“ Sakon chi luglugi ya alungus cha losan, ya sakon bo hachi'n latoy un ummuli latagu. Ked allaya ibyegak kan chikayu. ⁹ Ammuk losan cha mapaligatanyu ya kilakapussyu. Ngim ha katuttuwaan, byabyaklang kayud langit gapu si pammatiyu kan sakon. Ya ammuyu bo lawwing un ibyegbyegacha kan chikayu, un chicha mangibyegbyega un tagun kalu Apudyus chicha gapu si kila-Judiocha, ngim chakampun ti chicha tagun Satalas! ¹⁰ Ked ibyegak kan chikayu un achi kayu umogyat kan cha losan un ligat un umali kan chikayu. Ti si Satalas, pachasola kaalon chi pammatiyu ked mangwa si mibyayuchenyu'n uchum. Ngim simpuyu'n eygew chi mapampaligatanyu ked abusla. Popotpotanyu pammatiyu kan sakon, ulay siya ikatoyyu, ked gunggulaak chikayu si mallalayun un biyeg si umali'n eygew. ¹¹ Chikayu'n lainga-an, manchongey kayu otyan kan cha losan un ibyegan chi Ispiritun Apudyus kan chikayu losan un mamati si kaili-ili. Ked cha tagu'n achipun paabyak si lawwing, achipuncha mipati si machusaan un maawagen maikadwa'n otoy.' ”

Ha Mitudtuchu Kan Cha Mamati'd Pergamum

¹² Kalala bo, Isuyatlu bo allaya si anghel un mangayyuwan kan cha mamati'd Pergamum:

“ Sakon chi mamangchon si mantachom un sabli un lansupang chi tachomla. Ked allaya ibyegak kan chikayu. ¹³ Ammuk chi inggewanyu, lugey un isun chi bilumyoyan Satalas ti siya pangat utlat. Ngim ammuk un ay-ayatolak kan chikayu ti achipunyu lan-awichen chi pammatiyu ulay chi langtoyancha kan cha kailiyanu ya suludyu'n Antipas un osa'n mangipapati'n langipakaammu si mipanggop kan sakon.

¹⁴ “ Ngim awed bo cha uchum un lawwingok mipanggop kan chikayu, ti awed cha uchum kan chikayu un maluyusuyut si intudtuchun Balaam si awi, siya langitdudtuchu kan Balak un langawis kan cha galak Israel ta mangwacha si byasuy. Intudtuchula mangalancha kan cha lichatun si silan-apudyus, ya mangwaan cha leyaki ya byebyai si kilagatkat.† ¹⁵ Ya awed bo cha uchum kan chikayu un maluyusuyut si tudtuchun cha Nicolaitans. ¹⁶ Ked ibyabyawiyu byasuyyu! Ta lu achipunyu, umaliyak ked chusaok chikayu un useyok chi ugudku un miyalig si sabli un lumoswa si tupokku. ¹⁷ Chikayu'n lainga-an, manchongey kayu otyan kan cha losan un ibyegbyegan chi Ispiritun Apudyus kan chikayu losan un mamati si kaili-ili. Ked cha tagu'n achipun paabyak si lawwing, idchok kan chicha makan un lichuchulin un awed ud langit. Ya idchok bo si kacha osa mamputilak un byetu un liigiliyan chi baru un ngachen, ked lappun uchum si sin-ammu lu achi abus chi maidchela.’ ”

Ha Mitudtuchu Kan Cha Mamati'd Thyatira

¹⁸ Kalala bo, Isuyatlu bo allaya si anghel un mangayyuwan kan cha mamati'd Thyatira:

“ Sakon chi Alak Apudyus, un ha atak ked isun chi apuy un gumilegileb, ked ha ikik, malilisiling un isun

† 2:14 2:14 Numbers 22:5, 7, 31:16

chi bulinsi un labosey. Ked allaya ibyegak kan chikayu: ¹⁹ ‘Ammuk losan cha pin-ayu koon ya kilapakchot chi ayatyu, pammatiyu, ha mangipapattiyanyu un mansimbi kan sakon, ya mangiyalu-alusanyu si ulay silu’n ligat. Ammuk bo un ummad-achu cha pin-ayu koon un bibiyu si sala lu cha killingwayu si chamu’n chi lamatiyanyu.

²⁰ “ ‘Ngim awed bo lawwingok mipanggop kan chikayu, ti impalubusyu lantudtuchuwan chi osa’n aginsusuyu un isun Jezebel,[‡] imbyegala un siya kalu osa’n propetan Apudyus, ta sikapala cha mansimbi kan sakon ta makabyasuycha. Ti itudtuchula mangwaan cha leyaki ya cha byebyai si kilagatkat, ya ha mangalancha si makan un lichatun si silan-apudyus. ²¹ Liwayaak siya si mambyabyawiyala, ngim issala ti achipunla iyagey cha kakaisawan un pin-ala koon. ²² Ked kook chi amod un masakitala un lappun miyisuwala ked achipun makabyangon si uumbogela, ya siya bo makwa kan cha hachi’n lakakopya kan siya. Ked amod chi mamaligatak kan chicha losan lu achipuncha ibyabyawi ya iyagey cha hachi’n lawwing un pin-acha koon. ²³ Ked otoyok bo cha maibilang un aalakcha un maluyut kan siya ta awed mangagammuwan cha losan un mamati si kaili-ili un sakon ked ammuk cha losan un somsomok ya ha pion cha tagu. Ked idchok bo subyalit cha pin-an cha losan un tagu killingwa, bibiyu willu lawwing.

²⁴ “ ‘Ngim cha uchum kan chikayu utlat Thyatira, un achipun laluyut si tudtuchun chi hachi’n byebyai ya achipun langachey kan cha kalancha’n lachayom un tudtuchun Satalas, ha ibyegak kan chikayu, achipunku chog-an cha ligatyu. ²⁵ Ngim ha ibyegak kan chikayu, popotpotanyu pammatiyu inggala umaliyak.

[‡] 2:20 2:20 1 Kings 16:31

²⁶ “ ‘Ked cha tagu un achipun paabyak si lawwing, un mangipapati’n mangwa si piok inggala si matoyancha, chicha mangipatawichek si kalobbongan un makaturay kan sakon si kaili-ili ²⁷ un isun chi kalobbongan un illidchon Amak kan sakon. Ked lappun makaabyak kan chicha, ngim abyakoncha’n ustu-ustu cha achipun mambigbig si turaycha un isucha byanga un machiwin ked laplaptak. § ²⁸ Ked idchok bo kan chicha chi bituwon un ambigaton. ²⁹ Chikayu’n lainga-an, manchongey kayu otyan kan cha losan un ibyegbyegan chi Ispiritun Apudyus kan chikayu losan un mamati si kaili-ili.’ ”

3

Ha Mitudtuchu Kan Cha Mamati’d Sardis

¹ Kalala bo, Isuyatlu allaya si anghel un mangayyuwan kan cha mamati’d Sardis:

“ ‘Sakon chi litipugen chi Ispiritun Apudyus un pitu’n kalasi kalobbongala. Ya sakon bo mamangchon si pitu’n bituwon. Ked allaya ibyegak kan chikayu. Ammuk losan cha pin-ayu koon, ya ammuk bo un lanchilameg un makatagu kayu kan Apudyus. Ngim ha katuttuwaan, isun chi lalattoy kayu kan siya ti tupokyu abus chi igew chi pammatiyu! ² Isuyu lasusuyop. Ked bumangon kayu ta pakoscheyonyu halat un akit un pammatiyu ta achi miyabus. Ti mailak un langkukuyang cha pin-ayu koon si sangwalan Apudyus. ³ Ked somsomkonyu cha hachi’n litudtuchu kan chikayu un chingngeyyu si chamu, ked siya patiyonyu ta ibyabyawiyu cha byasuyyu. Lu achipunyu iyagey cha kamatchi, umaliyak ta chusaok chikayu un achipunyu mapuutan ti isun chi umalian chi osa’n man-aakaw.

§ 2:27 2:27 Psalm 2:8-9

⁴ “ Ngim awed cha uchum kan chikayù utlat Sardis un achipuncha lipati si lakabyasuyan cha kaachuwan, ked isun chi achipun lamansaan chi silupcha. Masilupancha si mamputilak ya mibiyuncha kan sakon si umali'n eygew ti alla kalobbongancha gapu si kilaustu'n chi pammaticha. ⁵ Ked cha tagu un illogcha lawwing, isula bo'n masilupancha si mamputilak. Achipunku kaalon chi ngachencha si liblu'n lilistaan cha ngachencha losan un makatagu kan Apudyus si ing-inggala, ti siyad ibyegak si sangwalan Ama, ya cha hachi'n anghesla, chicha taguk. ⁶ Chikayu'n laingaan manchongey kayu otyan kan cha losan un ibyegan chi Ispiritun Apudyus kan chikayu losan un mamati si kaili-ili! ”

Ha Mitudtuchu Kan Cha Mamati'd Philadelphia

⁷ Kalala, Isuyatlu bo allaya si anghel un mangayyuwan kan cha mamati'd Philadelphia:

“ Sakon si Jesus un lasantuwan ya katuttuwaan. Sakon bo mamangchon si tebig chi Mampangatan Apudyus ud langit un miyalig si byeyoy David. Ked lu sakon chi mangiwalit, lappun makaiyolob. Ked lu iyolobku, lappun bod makaiwalit. Ked allaya ibyegak kan chikayu.* ⁸ Ammuk cha losan un pin-ayu koon, ya ammuk bo un akit chi kilakoscheyyu. Ngim intalu ti impapatiyu'n laluyusuyut kan cha losan un tudtuchuk ya achipunyu sakon lanawichen. Ked isun chi liwayyangwang chi sawang kan chikayu un lappun makaiyolob.

⁹ “ Ked mailayu kook kan cha tagu'n lantuntulli un langibyegan Judiocha kalu un tagun Apudyus ngim chakampun, ti tagun Satalas chicha. Ked awed chi kook kan chicha un mampalintumingcha si sangwalanyu un malayaw kan chikayu, ked hachi mangagammuwancha un

* 3:7 3:7 Isaiah 22:22

ay-ayatok chikayu. ¹⁰ Ked gapu ta tiluttuwayu hachi'n imbyegak un alusanyu ligat, seyaklibyek chikayu si amod un ligat† un mapachasan cha losan un tagu'n achipun mamati utla pita ta mangitullongan si kilatatagun cha losan un tagu. ¹¹ Allà akit chi mangulilak, ked popotpotanyu pammatiyu kan sakon ta lappun makapeyos si gunggulayu'n mallalayun un makatagu kan Apudyus. ¹² Ked losan un tagu'n achipun paabyak si lawwing, mambyalilok chicha tukud chi templon Apudyus. Ked imeykak bo kan chicha ngachen Apudyus ya ngachen chi ilila un baru'n Jerusalem, un mampeypu'd langit kan Apudyus. Ya imeykak bo kan chicha baru un ngachenku. ¹³ Chikayu'n laingan manchongey kayu otyan kan cha losan un ibyegbyegan chi Ispiritun Apudyus kan chikayu'n mamati si kaili-ili.' ”

Ha Mitudtuchu Kan Cha Mamati'd Laodicea

¹⁴ Kalala, Isuyatlu bo allaya si anghel un mangayyuwan kan cha mamati'd Laodicea:

“ Sakon chi langachalan si Tuttuwa ya Mapiyeyan ti sakon chi mangipakaammu si katuttuwaan mipanggop kan Apudyus. Ya sakon bo leypuwan cha losan un killingwan Apudyus. Ked allaya ibyegak kan chikayu. ¹⁵ Ammuk cha losan un pin-ayu koon, un lappun kakwaan chi pammatiyu ti isuyu lantipugen chi man-atung ya mantunglin. Ked piok un giklaonyu chi kilaatungyu

† 3:10 3:10 Ha uchum un piola'n uguchon si Greek, ayyuwalak chikayu si kaog-ogyat un ligat.

willu kilatunglinyul[‡] 16 Ngim gapu ta isuyu lantipugen chi man-atung ya mantunglin, isun chi umisaw chi tupokku, ked hachi mangituppaak kan chikayu! 17 Ked kalanyu'n lappun mangkuyanganyu, ti wechewed kalu losan cha masapuyyu, ya ha somsomokyu, byabyaklang kayu losan. Ngim achipunyu ammu un ha katuttuwaan, chikayu kakapusan ya kachegechegu ti isuyu lallalabus ya lakuyap. 18 Ked ha ibyegak kan chikayu, sakon otyan chi mangeanyu si latan-in un byalitik un siya ustuu'u pammati, ti hachi isun chi tuttuwa'n bumaklanganyu. Ya sakon bo mangeanyu si mamputilak un luput ta mansilupyu taplu makakaan chi mabiilanyu'n mallalabus. Mangaya kayu bo kan sakon si agas ta maagasan chi kuyapyu taplu makatullong kayu kasin. §

19 “ ‘Losan un tagu'n ay-ayatok, om-omyak ya saplitak ta matudtuchuwancha. Ked sosomkonyu allaya'n itudtuchuk ta ibyabyawiyu cha byasuyyu. 20 Chongyonyu! Allaak un sumisiked si sangwalan chi somsomokyu un mangkongkongkong. Ked losan un mangngey kan sakon ya ilukatla somsomokla ked pelokolak, makabibiyulak ya makakalak kan siya.

21 “ ‘Ked losan un achipun paabyak si lawwing, itipugku

‡ 3:15 3:15 chuwa'n ili un lanchilameg ti ha chelumcha ked achali ud Laodicea. Ud Hierapolis, awed chi uud un man-atung chi chelumla un pin-an cha tagu man-omsan ta makaan cha sakitcha. Ud Colosas bo, awed bo mantunglin un chelum un mampiyan ilumon. Ngim ha chelumcha ud Laodicea, lantipugen chi man-atung ya mantunglin. Ha kalan cha uchum ha pion Kristu un uguchon ha mantunglin ya man-atung un chelum man-isun mauseycha, ngim ha lukewarm un chelum miyalig un cha mamati ud Laodicea ked lappun simbicha. § 3:18 3:18 Ha imbyegan Apu Jesus kan chicha ud Laodicea ked miyapot, ti lanchilamegcha ti achu cha bangku ya amusanticha, ha mangkabyayun mangngitit un luput un pin-acha koon ya agas chi ata un pin-acha ilaku si uchum un ili.

chicha'n makaamuy kan sakon ya makaturay un isun chi killingwan Ama kan sakon si langyogek kan Satalas. ²² Chikayu'n laingaan manchongey kayu otyan kan cha losan un ibyegbyegan chi Ispiritun Apudyus kan chikayu losan un mamati si kaili-ili.' ” Cha alla, ked impaisuyat Jesu Kristu kan sakon.

4

Ha Machayawan Chi Hachi'n Umaammuy Un Mampangat Ud Langit

¹ Lagamput pun cha hachi, lantangechak ud langit ot lailak chi sawangla un liwawalit. Ot kasinku bo chingngey gingan chi hachi'n chamu'n lakaug-uggud kan sakon un isun chi gingan chi tangguyub, un kalala, “Wilù utla ta ipailak kan sika cha masapuy'n makwa si umali'n eygew.” ² Ot si hachi, impangatuwak si Ispiritun Apudyus ud langit. Ot intullongku umaammuy si tugew chi Ari. ³ Ked ha kopyan chi hachi'n umaammuy, mamilipilit un isun cha hachi'n mangkangila'n byetu un kalancha'n jasper ya carnelian. Ya kilalligun chi tileg chi umaammuyala un isun chi siling chi byetu un kalancha'n emerald.* ⁴ Awed bo chuwapuyu ya opat un aammuyan un lampalik-wos si hachi'n aammuyan Ari, ked cha umaammuy, cha chuwapuyu ya opat un mangipangpangu. Ked lasilupancha si mamputilak ya awed chi koronacha un byalitik. ⁵ Ot awed bo leypu si umaammuyan Ari un sumsumlit un kilat ya kumichukichung un kuchuy. Ked ha sangwalan bo, awed cha pitu'n pagsilawan un gumilegileb, ked chicha pitu'n kalasi un Ispiritun Apudyus. ⁶ Ked ha sangwalan bod chi hachi'n umaammuyala, awed chi mallin-ong un byeybyey un isun chi tullong chi samling.

* 4:3 4:3 2-3, Ezekiel 1:26-28

Awed bo cha lampalikwos si umaammuyan Ari un opat un parsua ked losan ata ochogcha ya sangwalancha. ⁷ Ha osa, isun chi layun chi tullongla, ked ha mikadwa, isun chi byaka. Ked ha mikatlu, isun chi lupan chi tagu lupala, ked ha mikapat, isun chi bukaw un tumattattayap. ⁸ Ked losan cha hachi'n opat, sin-oolom cha payakcha ked losan bò ata, ya ulay bo long-egcha.† Eygewoncha ya labiyoncha'n mangkankanta ked lappun ummillongan chi kankantacha un kalancha,

“Lappun miyisuwan chi kilabiyun

chi Apu taku'n Apudyus un Mallakabyelin, ti siya kabiyuwan. Siya illiinggew si luglugin cha losan, ya awed bo si sala, ya iinggew bo si ing-inggala.”‡

⁹ Ked cha hachi'n opat un matatagu un parsua, siya'd ikankantacha kilabiyun chi hachi'n umaammuy un Ari, ked chaychayawoncha ya manyamyamancha kan siya un matatagu si ing-inggala. Ked si hachi'n mangkankantancha, ¹⁰ mampalintuming cha hachi'n chuwapuyu ya opat un mangipangpangu si sangwalan chi hachi'n umaammuy si malayawancha kan siya un matatagu si ing-inggala. Ot illiggacha koronacha si sangwalanla, ot ikankantacha,

¹¹ “Apumi un Apudyus, kalobbongam un machayaw gapu si kilabiyum ya pallakabyelinlu, ti sika langwa si losan. Ked gapu si ayatlu, siya lakwaan ya lataguwan cha losan.”

5

Ha Keylilu Ya Hachi'n Lalulukut Un Papin

¹ Awed bo intullongku un lalulukut un papin un ilooglen chi hachi'n umaammuy si chuwalan un imala.

† 4:8 4:8 6-8, Ezekiel 1:5-6, 10-18 ‡ 4:8 4:8 Isaiah 6:2-3

Ked hachi'n papin, losan lagiliyan chi lambilisak ya langampitu bobodla.* ² Ya awed bo intullongku un osa'n mangkoschey'n anghel un chilakeyla gingala un kalala, "Silu sinlobbong un mangubyed ya mamukyed si allaya'n lalulukut un papin?" ³ Ngim lappun sinlobbong un mamukyed si hachi'n lalulukut un papin, ulay cha hachi'n inggew ud langit ya utla pita, ya ulay bo cha losan un langkakatoy. ⁴ Ot lalluluwaak ti lappun laochesan si sinlobbong. ⁵ Ngim kalan chi osa kan cha hachi'n mangipangpangu kan sakon, "Agey, achika man-ibin, ti anchiya laawagen si Layun un siya langatu un galak David ya galak bod Judah. Ilabyakla si Satalas ked siya sinlobbong un mamukyed si halat un papin un langampitu bobodla, ked bukyachola ya byesaola."†

⁶ Si hachi, awed chi intullongku'n Keylilu un summisiked si langgawaan cha hachi'n mangipangpangu ya cha hachi'n opat un parsua un lampalikwos si aammuyan Ari. Ked hachi'n Keylilu, mamàila cha pilat si lapatoyala. Lasakguchen si pitu ya pitu bo atala un chicha miyaligen cha pitu'n Ispiritun Apudyus un libuun si losan un lugey utla pita. ⁷ Oli ked ummacheli hachi'n Keylilu si ummaammuy un Ari ot illayala lalulukut un papin un ilooglen chi chuwalan un imala. ⁸ Illayala pu papin, lampalintuming losan cha hachi'n opat un parsua ya cha hachi'n chuwapuyu ya opat un mangipangpangu si sangwalan chi keylilu un malayaw kan siya. Ked kacha osa kan cha hachi'n mangipangpangu, ilooglencha arpa un para tukey ya chuyug un bilalitik ked laplu si byangbyanglu'n insenso, ked siya miyaligen chi luwalun cha losan un tagun Apudyus. ⁹ Ot kilantacha baru'n kanta un kalancha, "Sika abus chi sinlobbong un mangaya

* 5:1 5:1 Ezekiel 2:9-10 † 5:5 5:5 Genesis 49:9; Isaiah 11:10

si lalulukut un papin un langampitu bobodla,
 ya sika alla kalobbongala'n
 mamukyed ya mamasa,
 ti sika lapatoy un libukbuk chi chayala.

Ked hachi imbyayedlu kan cha tagu
 ta makwa un mantagun Apudyus chicha.

Ked cha hachi'n silakam,
 leypucha si kilapuun cha tagu si kaili-ili si alla'n lubung,
 awed bo cha leypu si losan
 un mansabsabyalin ugud.

¹⁰ Ked impatim bo chicha si Mampangatam,
 ya lambyalilom bo chicha pachi un mansimbi kan
 Apudyus.

Ked chicha mangituray utla pita
 si umali'n eygew."

¹¹ Ot lallangyangaak pun, chingngeyk chi gingan cha
 achu-achu'n angheles un achipun mabilang ti kalibu-
 libucha, ot kilalligucha'n lasikesiked cha hachi'n opat
 un parsua ya cha hachi'n mangipangpangu ya hachi'n
 umaammuyan Ari. ¹² Ot chilakeycha'n mangkankanta un
 kalancha,

"Allaya Keylilu un lapatoy,
 siya abus chi alla kalobbongala'n
 mipangatu ya machayaw,
 ya lappun miyisuwan chi kilabyaklangla
 ya kilalaingla ya ulay chi pallakabyelinla
 ya kilabiyula."

¹³ Oli ked chingngeyk bo langkankantaan cha losan un
 parsua, un inggew ud langit ya utla pita, ya losan un
 inggew si byeybyey, ya cha losan un inggew si awechen
 cha langkatatoy. Ked losancha mangkankanta un kalan-
 cha,

"Kan sika un ummaammuy un Ari ya hachi'n Keylilu,

machaychayawcha si ing-inggala
ya mibiyegabyega kilabiyucha ya kilangatucha
ya pallakabyelincha si ing-inggala.”

¹⁴ Ked kalan cha hachi'n opat un parsua, “Amen!” Ot lampalintuming cha hachi'n mangipangpangu un lan-chaychayaw.

6

Ha Laubyachen Cha Pitu'n Bobod

¹ Oli ked intullongku Keylilu un langubyed si hachi'n pitu'n bobod chi lalulukut un papin. Si langubyachela si ummun-ula'n bobod, chingngeyk chi imbyegan chi osa kan cha hachi'n opat un parsua un isun chi gingan chi kuchuy, un kalala, “Wilu!” ² Ot intullongku mamputilak un kabyayu'n lummoswa. Ked awed chi langakabbyayu un lalangchon si peysuk un umoyla igubyat. Ya laidchen bo si korona, ot lallubbyat un umoy makagubyat kan cha losan un kabusuyla ked siya mangyog.

³ Ot ilubyachen pun bo chi hachi'n keylilu mikadwa'n bobod, chingngeyk bo gingan chi mikadwa'n parsua un kalala bo, “Wilu!” ⁴ Ot lummoswa bo mancheyaeg un kabyayu. Ked ha langakabbyayu, laidchen si chakey'n sabli ya pallakabyelin un manyam-an si timpuyug cha tagu utla pita ta mampipillatoy cha tagu.

⁵ Ot ilubyachen pun bo chi hachi'n Keylilu mikatlu'n bobod, chingngeyk bo gingan chi mikatlu'n parsua un kalala, “Wilu!” Ot intullongku bo lummoswa'n mangngitit un kabyayu, ked ha langakabbyayu, ilooglela kikilluwan. ⁶ Ot chingngeyk bo ginga un isun chi leypu si illinggewan cha opat un parsua, un kalala, “Mainggi alla'n pita, ked ha ngilan chi singkilu'n bilayu, paseyn chi labbu si masineygew, ya siya bo isun chi ngilan chi tiyu'n kilu'n gakaw. Ngim achipun ngumatu ngilan chi byeyas ya apyus.”

⁷ Ilubyachela pun bo mikapat un bobod, chingnek bo gigan chi mikapat un parsua un kalala bo “Wilu!”
⁸ Ot intullongku bo’n lummoswa osa’n kabyayu un ha chutchutla, kumukupas chi putilakla, ked ha ngachen chi langakabbyayu, Otoy. Ot litun-ud chi hachi’n langachalan si Hades un inggewan cha latoy. Ot laidchencha si kalobbongan un mamatoy kan cha tagu si ingkapatla utla pita un ha makwaanacha, mapatoy si gubyat cha uchum, ya matoy cha uchum si uyat, ya matoy bo cha uchum si sakit, ya otoyon bo cha atap un ayam cha uchum.

⁹ Ilubyachen pun bod chi hachi’n Keylilu mikalima’n bobod, intullongku bo si pon-ed chi altar un sosoggencha si michatun kan Apudyus cha kalichodwan cha tagu’n lapatoy gapu si langitudtuchuwancha si ugud Apudyus ya lalistiguwancha si katuttuwaala. ¹⁰ Ot impokawcha, “Apudyus un Mallakabyelin, lappun miyisuwan chi kilabiyum ya kilatuttuwan cha imbyegam, awed imusonmi kan sika. Kam-amman chi manguisam kan cha tagu’n achipun mamati utla pita, ya malusaam kan chicha gapu si lamatoyanacha kan chikami?” ¹¹ Oli ked laidchencha losan si mamputilak un luput, ot imbyegan Apudyus un umillongcha yan inggala man-oochas losan cha lapatoy un biyun taku bo’n mansimbi kan Apudyus, un isun bod chi lapatoyanacha.

¹² Ilubyachen pun bod chi Keylilu mikalom un bobod. Chummita si amod, ya ngummitit chi ilit un isun chi kangititan un luput. Ya chummeyaeg bo buyan un isun chi kilacheyaeg chi chaya. ¹³ Ked cha losan un bituwon, lan-od-odchegcha si pita un isun chi matok-agen cha bungan chi kayu lu bumali. ¹⁴ Ked ha langit, laumas un isun chi malukutan chi papin. Ya losan cha bibbilig ya pita’n langgawa si byeybyey, liyatuncha losan.

¹⁵ Oli ked ummawid cha losan un tagu, pati cha losan un Ari ya losan un ap-apu si lubung ya ulay bo cha losan un pangat cha suychachu ya losan un byabyaklang, ya ulay cha mansosokey ya cha awed saedcha ya cha lappun saedcha. Losancha ummawid un ummoycha mantayu si bibbilig, lilliyang ya chopchopyas. ¹⁶ Ked pilokawancha bibbilig ya chopchopyas un illinggewancha,* un kalancha, “Makchey kayu’n bibbilig ya chopchopyas ta matap-ulan kami ta achi chikami itullong si hachi’n umaammuy un Ari ud langit, ya ta achipunmi magikla malusaan chi hachi’n Keylilu kan chikami! ¹⁷ Ti alla’n gummatong chi amod un sumangaancha. Ked sala malusaancha kan cha tagu utla pita, ked lappun ossaan si makalasad.”

7

Cha 144,000 Un Galak Israel

¹ Lagamput pun losan cha hachi, intullongku bo opat un angheles un sumisiked si opat un sulin chi lubung. Ked sostonchoncha bidbid ta achipun mabidbichen ulay silu’n lugey utla pita, byeybyey ya ulay silu’n kalasi un kayu. ² Chicha angheles un piliyeyn Apudyus un langidchen si pallakabyelin un manyam-an si pita ya byeybyey. Ot intullongku osa’n anghel un lampeypu si sumileyan ilit, un ilooglela meykan chi matattagu’n Apudyus. Ked lampokaw kan cha hachi’n opat un angheles, ³ kalala, “Achiyu yam-alon chi pita, byeybyey ya kakkayu inggala mameykaan chi kichey cha losan un mansimbi kan Apudyus.” ⁴ Ot chingngeyk bo bilang cha hachi’n lameykaan chi kicheycha, ked umoycha’n 144,000 ked leypucha losan si galak cha hachi’n simpuyu ya chuwa’n alak Israel.

* 6:16 6:16 Hosea 10:8; Luke 23:29-30

⁵⁻⁸ Umoy un simpuyu ya chuwa'n libu cha lameykaan si kacha osa'n kapuun cha hachi'n simpuyu ya chuwan galak Israel. Ked simpuyu ya chuwa'n libu lameykaan si galak Judah, ya ulay bo galak Reuben, galak Gad, Asher, Naphtali, Manasseh, Simeon, Levi, Issachar, Zebulun, Joseph ya Benjamin.

Cha Achu-achu Un Achipun Mabilang

⁹ Oli ked kasilak lallangyanga ot intullongku cha achu-achu'n tagu un lappun makabilang si kilaachucha! Mans-absabyali leypuwancha, wechewed cha lampeypu si losan un kilapuun cha tagu si lubung ya kaili-ili un awed cha losan un kalasin cha ugud. Ked losancha summisiked si sangwalan chi hachi'n umaammuy un Ari ya hachi'n Keylilu, ked lasilupancha losan si mamputilak ya mam-paochoncha si tubun chi iyug un mangipain-ancha si galascha. ¹⁰ Ked chilakeycha gingacha un kalancha, "Machaychayaw si Apudyus taku'n umaammuy un Ari taku, ya hachi'n Keylilu, ti lappun uchum si Malagu kan chitaku lu achi abus chicha."

¹¹ Ot cha losan un angheles un lasikesiked ya langalligu si umaammuy un Ari ya cha hachi'n mangipangpangu ya cha hachi'n opat un parsua, ked losan cha lampal-intuming un malayaw kan Apudyus, ¹² un kalancha, "Allaya katuttuwaan! Sika'n Apudyus, kalobbongam un machaychayaw ti sika kangatuwan ya kalaingan, ya alla bo pallakabyelinlu ti lappun achi makwa kan sika. Ked manyaman kami kan sika ya chaychayawonmi sika si inggala! Amen."

¹³ Oli ked lan-imus kan sakon chi osa kan cha hachi'n mangipangpangu un kalala, "Ammum lu silu cha hachi'n lasilupun si mamputilak, ya himma lampeypuwancha?"

¹⁴ Ot summongbyatak, "Lappun ammu Apu, ngim sika sin-ammu."

Ot kalala bo kan sakon, “Chicha cha tagu’n lamati un lapampaligatan ud pita, un silaksakancha luputcha si chayan chi hachi’n Keylilu, ked siya pummutilakala un kaiyaligela lauyasan cha byasuycha. ¹⁵ Ked ha awechencha si sangwalan Apudyus un umaammuy un Ari, ta mansimbicha kan siya si templola si ileygew ya lilabi. Ked si Apudyus un umaammuy un Ari, pasig iinggew un mangalikun kan chicha. ¹⁶ Ked achipuncha mabitin si ing-inggala, ya achipuncha bo mauwaw, ya achipuncha kasin mailitan ya malingtan. ¹⁷ Ti hachi’n Keylilu un langgagawa si hachi’n umaammuyan chi Ari, ked siya isun chi mangayyuwan kan chicha, ked siya mangipuyut kan chicha si igew chi mailum un chegsi un mangatod si mallalayun un biyeg.* Ya pulasan bo Apudyus cha losan un luwacha ta lappun kasincha chumauyan.”

8

Ha Laubyachen Chi Mikapitu’n Bobod Chi Hachi’n Lalulukut Un Papin

¹ Ot ilubyachen pun bo chi Keylilu mikapitu’n bobod chi hachi’n lalulukut un papin, gummilok cha losan un inggew ud langit, umoy si godwan chi uras. ² Oli ked intulongku cha pitu’n angheles un summisiked si sangwalan Apudyus, ked laidchenna si sin-ossa’n tangguyub.

³ Ot gummatong chi osa’n anghel un ilooglela bilalitik un iiggaan chi byangbyanglu’n insenso. Ot ummoy summiked si sangwalan chi bilalitik un altar un inggew si sangwalan chi umaammuyan chi Ari. Ot laotod bo kan siya achu’n insenso ta ichogala si luwalun cha losan un tagun Apudyus, un ichatunla si altar. ⁴ Ot ha asuk chi lasgob un insenso un lichoga si luwalun cha tagun

* 7:17 7:17 Psalm 23:1-2

Apudyus ked ngummatu losan un lampeypu si hachi'n ilooglen chi anghel un summisiked si sangwalan Apudyus. ⁵ Oli pun pillun chi hachi'n anghel chi hachi'n iiggaan si byangbyanglu si byaya un illayala si altar, ot igap-uyla utla pita, ot kummuchuy, ya kumulakilat ya chummita-chita.

Ha Pitu'n Tangguyub

⁶ Oli pun, cha hachi'n pitu'n angheles, lansagalacha'n mamaginga si tangguyubcha. ⁷ Pilagingan pun chi ummula'n anghel chi tangguyubla, ummuchen si chuwayu ya apuy un lachayaan. Ot lasgob chi langkatluwan chi alla'n pita ya langkatluwan cha losan un kayu ya lipati bo cha losan un achipun leyangu'n luut.

⁸ Oli ked pilagingan bo chi mikadwa'n anghel chi tangguyubla, ot lummoswa isun chi chakey'n bilig un gumilegileb ot litup-ung si byeybyey. Ked ha langkatluwan chi byeybyey, lambyalin chaya. ⁹ Latoy cha inggew si langkatluwan chi byeybyey, ya lilutob bo cha losan un bapur un illinggew si hachi.

¹⁰ Oli ked pilagingan bo chi mikatlu'n anghel chi tangguyubla, ot laodcheg chi osa'n chakey'n bituwon un gumilegileb un isun chi pilatud, ot lipisuk si langkatluwan cha chewwang ya chegsi si pita. ¹¹ Hachi'n bituwon, langachalan si Mampiit. Ot piliitala cha losan un chelum un lipisukala, ot latoy cha achu'n tagu un langilum si hachi'n mampiit un chelum.

¹² Oli ked pilagingan bod chi mikapat un anghel chi tangguyubla, ot layam-an chi langkatluwan chi ilit ya langkatluwan chi seyeg, ulay bo langkatluwan cha losan un bituwon. Ked gummikbot cha langkatluwan chi eygew ya lappun bo seyeg si langkatluwan chi labi.

¹³ Oli ked intullongku bo osa'n mangngitit un bukaw un mantattayap si langit, un impokawla'n kalan, "Kadchegu cha losan un tagu'n achipun mamati un inggew si pita si mangayyupan cha tiyu'n anheles un langalungus si tangguyubcha!"

9

Ha Mikalima'n Tangguyub Igetongla Umun-ula'n Kaogogyat Un Ligat

¹ Oli ked pilagingan bo chi mikalima'n anghel chi tangguyubla, ot intullongku osa'n anghel un isun chi bituwon un lampeypu'd langit un laodcheg si pita. Ked laotod kan siya tebig chi olob chi abut un lappun kiged chi kachayomla. ² Ot bilukatala hachi'n abut, ot lummoswa amod un asuk un isun chi asuk chi chakey'n sogob, ot gummikbot chi pita ti laseilan chi ilit. ³ Oli ked, awed bo illoswan chi hachi'n asuk, un isun cha chuchun ot pillumkot si pita, ked laidchencha si kilabyelin un kumtob ked isun chi mangkokotob chi geyyaman. ⁴ Labilinha un achipuncha yam-alon cha luut ya cha kayu ya ulay silu'n muya, ta siyad kotbyencha cha tagu'n lappun meykan Apudyus si kicheycha. ⁵ Ngim achipuncha lapalubusan un mangtoy si tagu, ti paligatancha cha tagu si ulog chi lima'n buyan, ked ha sigeb chi mapampaligatancha isun chi kotbyen chi geyyaman. ⁶ Ked si hachi'n ulog chi lima'n buyan, mansingit cha tagu si matoyancha, ngim lappun makwacha, ti ulay lu pioncha'n matoy, achipuncha mapalubusan.

⁷ Ha kopyan cha hachi'n chuchun, isucha kabyayu un lisasaggala'n umoy makagubyat. Ya isun chi lambyetukungcha si bilalitik un koronan chi Ari. Ked ha lupacha, isun chi lupan chi tagu. ⁸ Ked ha buukcha bo, anchu un isun chi buuk chi byebyai. Ya ha ngiponcha,

isun chi ngipon chi layun. ⁹ Ked ha biyukungcha, latap-ulan si isun chi kaga un mantipey si long-egcha. Ya lu tumayapcha, singkakasacha un isun chi kumasaan cha achu'n kabyayu'n itodtodchak cha kalisa un umoy makagubyat. ¹⁰ Laipusan cha bo ya awed tiludcha un isun chi saung chi geyyaman. Ked ha ipuscha inggewan chi kilabyelincha'n mamaligat si tagu si ulog chi lima'n buyan. ¹¹ Awed bo aricha'n mangituray kan chicha, siya anghel un simbyentay si abut un lappun kiged chi kachayomla. Ha ngachenla si ugud cha Hebrew, Abaddon, ked si ugud cha Griego, Apollyon, un ha piola'n uguchon, ha Manyayam-an.

¹² Hachi lakwaan chi ummula'n kaog-ogyat un ligat, ngim awed bo chuwa'n chaampun gumatong.

¹³ Oli ked pilagingan bod chi mikalom un anghel chi tangguyubla, ot chingngeyk bo ginga un lampeypu si opat un sulin chi hachi'n altar un bilalitik un inggew si sangwalan Apudyus. ¹⁴ Ked imbyegan chi hachi'n ginga si hachi'n mikalom un anghel un lalangchon si tangguyub, "Ukasam cha hachi'n opat un angheles un labyabyayud si igew chi chakey'n chewwang un Euphrates!" ¹⁵ Oli pun libukat cha hachi'n opat un angheles, un lisasaggalacha un languuway si hachi'n mismu'n uras ya eygew, buyan ya tawon ta patoyoncha cha losan un tagu'n inggew si langkatluwan chi pita. ¹⁶ Ot lipaila bo kan sakon cha susuychachu'n langakabbyayu, ot libyega kan sakon chi bilangcha un umoycha'n chuwanggasut un milyun.

¹⁷ Ked kamatla langitullongak kan cha hachi'n langkakabbyayu. Latap-ulan chi biyukungcha si kaga, un isun chi bumayabyaya'n apuy, ya byetu'n kalancha'n sapphire, ya asupli tullongla. Ked ha uyun chi kabyayucha, isun chi uyun chi layun, ya lumosloswa si tupokcha apuy ya asuk ya gumilegileb un asupli. ¹⁸ Gapu kan cha hachi'n

tiyu'n kalasi un lummoswa si tupok cha kabyayu, siya langtoy si langkatluwan cha losan un tagu utla pita. ¹⁹ Ti ha kilabyelin cha hachi'n kabyayu'n umtoy, inggew si tupokcha ya ulay ipuscha, ti ha ipuscha, isun chi uyog un lauyuan ked kotbyela tagu.

²⁰ Ngim cha hachi'n leusan un tagu'n achipun lapatoy si kamatchi, sissiyen achipuncha iyagey cha lawwing un pin-acha koon, achipuncha iyagey un malayaw si ayan ya ulay silu'n silan-apudyus un kingkingwacha'n byalituk ya pilak, gambyang, byetu ya kayu un achipun makatullong willu makachongey willu makatidchayan. ²¹ Ked cha al- laya'n tagu, achipuncha ibyabyawi cha pummatoyanacha, lansalamangkaanacha, lan-akawancha ya cha liluluku'n pin-acha killingwa mipanggop kan cha leyaki ya cha byebyai.

10

Ha Paat Un Papin Un Ilooglen Chi Osa'n Anghel

¹ Oli ked, intullongku bo lan-osog un osa'n mangkoschey'n anghel un lampeypu'd langit ked lakulibuchen si libuu ya laabungusan si tileg. Ha lupala, isun chi siling chi ilit, ya ha ikila, isun chi latutuud un gileb chi apuy. ² Ked ilooglela paat un papin un labubukyed. Ked gilussan chi chuwalan un ikila byeybyey ya ha machuwigila pita. ³ Ot lampakuy si mantobyeg, un isun chi agukom chi layun. Ot summongbyat cha pitu'n kuchuy. ⁴ Lagamput pu kichung chi hachi'n kuchuy, ilugik oyya un mangigili si imbyegala. Ngim chingngeyk bo ginga un lampeypu'd langit un mangipalit, kalala, "Achim igili hachi'n gingan cha pitu'n kuchuy ti achipun mipakaammu hachi."

⁵ Oli pun, ha anghel un intullongku'n summisiked un lansasakkaang si byeybyey ya pita, intayegla chuwalan un

imala ⁶ un langisapata kan Apudyus un matatagu si inginggal, ya siya langwa si langit ya pita ya byeybyey, ya cha losan un inggew kan chicha. Ot kalala, “Lappun kasin mauway, allà akit chi makwaala, ⁷ ti ha malangguyubyen chi mikapitu’n anghel, hachi mangamputan Apudyus kan cha losan un chaampun maammuan un simsimmokla’n koon, ked hachi imbyegala kan cha propeta un lansimbi kan siya si sin-eygew.”

⁸ Oli ked chingngeyk kasin chi ginga un lampeypu’d langit, ot kalala kan sakon, “Ingka eyan chi hachi’n paat un papin un labubukyed un ilooglen chi anghel un lansasakkaang si byeybyey ya pita.”

⁹ Ot ummoyku chilawat si hachi’n anghel chi hachi’n papin, ot kalala kan sakon, “Allaya, eyam ked kalom. Mammiis si tupoklu un isun chi chilu, ngim lu ukmulom pasigabola buwanglu.” ¹⁰ Illayak chi hachi’n paat un papin un ilooglen chi anghel ot killanku. Tuttuwa’n mammais si tupokku un isun chi chilu. Ngim ilukmunku pun, pilasigebbla buwangku. ¹¹ Oli ked libyega kan sakon un, “Masapuy’n ipakaammum bo imbyegan Apudyus un makwa kan cha losan un ari ya cha losan un tagu si kaili-ili un mansabsabyali ugudcha.”

11

Cha Chuwa’n Tistigun Apudyus

¹ Ot si hachi, laatod kan sakon chi osa’n palaisong un isun chi sekud, ot kalan chi hachi’n langatod kan sakon, “Ingka isngon chi templon Apudyus ya ipatim chi altar. Bilangom bo cha tagu’n inggew un malaychayaw kan siya si templo. ² Ngim achim ipati isngon chi lasin chi templo ti siya lipuyang kan cha tagu’n Gentil. Ked mapalubusan cha un maloschos si hachi’n laapudyusan un ili un Jerusalem si ulog chi opatpuyu ya chuwa’n buyan. ³ Ngim si cha

hachi'n eygew un 1,260, idchek si kilabyelin cha chuwa'n tistiguk un umoy mangipakaammu si pion Apudyus un ipakaammu, ked mansisillupcha si guti."*

⁴ Cha hachi'n chuwa'n tistigu, chicha miyaligen cha chuwa'n kayu un olivo ya chuwa'n silaw, un imbyegbye-gan cha propeta si awi, un awed si sangwalan Apudyus un Apun chi lubang. ⁵ Ked lu awed mangipachas mangam-amis kan chicha, lumoswa apuy si tupokcha un mang-gob si kabusuycha, ked kamatchi matoyan cha losan un mangipachas mangam-amis kan chicha. ⁶ Awed bo kilabyelincha'n mamlot ud langit ta achipun umuchen si ulog chi mangibyeg-ancha si ugud Apudyus. Isula bo kan cha losan un chelum, alla bo kilabyelincha'n mambyalilon chaya chelum. Ya alla kilabyelincha un mamaligat kan cha tagu si kilalasin chi ligat ngim insigun si pioncha.

⁷ Ngim lu magamput chi mangibyeg-ancha si ugud Apudyus, hachi lumoswaan chi patunged kaog-ogyat un isun chi atap un ayam un lampeypu si abut un lappun kiged chi kachayomla, ked gubyatola cha hachi'n chuwa. Ked abyakola chicha ya patoyola chicha.† ⁸ Ked ha lechegcha, mibyebyellat si kesan chi hachi'n chakey'n ili un lilansaan chi Apucha. Ha mangiyaligencha si hachi'n ili, isun chi Sodom willu Egypt, gapu si lawwing un laklakwa si hachi'n ili. ⁹ Ked umoy si tiyu'n eygew ya godwa mamubuyaan cha tagu si lechegcha un achipuncha palubusan chi milobolan cha hachi'n chuwa. Ked lappun achi lamuya'n tagu kan chicha un lampeypu si kaili-ili si alla'n lubang ya losan un kilalasi'n ugud. ¹⁰ Ked magalasan cha tagu'n achipun mamati utla pita si la-

* 11:3 11:3 Cha propeta si awi, mansilup cha si guti, singkumayu cha porpetan mangibyegbye-ga un masapuy'n mambyabyawi cha si byasuycha. Ha guti sinyeyn cha mallangchu † 11:7 11:7 Daniel 7:7-21

toyan cha hachi'n chuwa. Ked mangganggalascha ya man-asiatodcha si awed un maatodcha gapu si amod un galascha si latoyancha, ti cha hachi'n chuwa, propetan Apudyus un pilatungedcha kalu cha tagu utla pita pilaligatan.

¹¹ Ngim lummaus pu tiyu'n eygew ya godwa, tilagun Apudyus chicha kasin ot lummibbyatcha ked cha hachi'n lamubuya kan chicha lappun miyisuwan chi ogyatcha. ¹² Ot si hachi, chingngeyn cha hachi'n chuwa chakey'n ginga un lampeypud langit, un kalala kan chicha, "Wayyu utla!" Ked ha mangitutullongan cha losan un kabusuycha, lipangatucha si libuu ud langit.

¹³ Ot si hachi bo, chummita si lapigsa ot layam-an chi ingkasimpuyun chi hachi'n ili, ya latoy cha pitu'n libu un tagu. Ked cha uchum un tagu'n labun-an, patunged cha ummogyat ot chayawoncha kilangatun Apudyus ud langit.

¹⁴ Ked kamatchi makwaan chi mikadwa'n kaog-ogyat un ligat.‡ Ngim misagsagulud chi mikatlu!

Ha Mikapitu'n Tangguyub

¹⁵ Lagamput pun losan cha hachi, pilagingan chi mikapitu'n anghel chi tangguyubla, ot chingngeyk cha achu ya chakey'n ginga ud langit un kalancha, "Inggala si sala, lappun uchum si mangipangat kan cha losan un tagu lu achi abus chi Apu taku'n Apudyus ya hachi'n imbuunla utla pita un Kristu, ked siya manturay si ing-inggala!"

¹⁶ Ot cha hachi'n chuwapuyu ya opat un pin-a mangipangpangu un umaammuy si sangwalan Apudyus, lam-palintumingcha un malaychayaw kan siya, ¹⁷ un kalancha,

‡ 11:14 11:14 Ha mikadwa'n kaog-ogyat un ligat, ha kabayyu un libyega si 9:13-21. Mipanggop si paat un papin ya chuwa'n tistigu 10:1--11:13, achipun partin chi mikadwa'n kaog-ogyat un ligat.

“Apumi’n Apudyus un Mallakabyelin,
 un illiinggew ulay si chamchamun cha losan
 ya ulay si sala ya si ing-inggala,
 manyaman kami kan sika ti impailam
 chi pallakabyelinlu
 ked illugim un manturay!

¹⁸ Lappun miyisuwan chi sangan cha chakampun un tagum

ti alla’n chillumtong chi malusaam kan chicha,
 un siya bo manguisam kan cha latoy.

Ked chillumtong bo manyam-alam
 kan cha losan un manyam-an utla pita
 gapu si kilalawwingcha!

Ked sala bo mangunggulaam kan cha losan
 un lansimbi kan sika’n propetam,
 ya cha losan bo’n tagum un langibiin kan sika,
 ulay cha labyabya ya langatu.”[§]

¹⁹ Ot intullongku’n lalukatan chi templon Apudyus
 ud langit, ked mamàila kasun un laiggaan chi hachi’n
 liigili un intuyeg Apudyus si awi. Oli pun kummilakilat
 ya kummuchukuchuy si mantobyeg, chummita bo, ya
 ummuchen si chuwayu.

12

Ha Byebyai Ya Kaog-ogyat Un Dragon

¹ Ot awed chi lampaila ud langit un patunged
 kaskaschaaw un sinyey. Awed chi osa’n byebyai un
 summisiked si buyan, ya lasilupun si isun chi siling
 ilit, ya labyetukungan si korona un simpuyu ya chuwa’n

[§] 11:18 11:18 15-18 Ha losan un libyega si alla’n bersikulu, ha salip-ut cha chaampun makwa un ibyegbyegala si cha alla’n misagsagulud un chapters. Ha kasomsomkan cha papangat, ha timpu un mibyegbyega ked lagamput un gummatong, ti sigulachu’n matungpey.

bituwon. ² Umalakon chi hachi'n byebyai ot lantukituking gapu si amod un sigebe chi umalakala.

³ Oli pun awed bo lipaila ud langit un osa bo'n kaskaschaaw un sinyey, awed chi kaog-ogyat un dragon un mancheyaeg* chi long-egla, pitu uyula ya simpuyu sakgudla. Awed chi korona si kacha uyu. ⁴ Ot bilautan chi ipusla langkatluwan cha bituwon ud langit ot ibyellula si pita. Ot ummoy si sangwalan chi hachi'n byebyai un umalakon, ta kalola alakla lu lumoswa. ⁵ Ngim ummalak pu hachi'n byebyai, leyaki ot litodchak laiyo kan Apudyus si ummaammuyala, ti siya manturay si lubang si umali'n eygew, ked manchegson chi mantuturayla. ⁶ Ked hachi'n byebyai, ummawid un ummoy si lugey'n lappun ummili un inyaallan Apudyus un mantayuwala, ta mangayyuwalala kan siya si ulog chi 1,260 un eygew.

⁷ Oli ked bilumtak chi gubyat ud langit. Ked si Michael un pangat cha angheles, impangula cha uchum un angheles un mangubyat si hachi'n dragon. Ked hachi bo'n dragon ya cha anghelesla, lakagubyatcha kan chicha, ⁸ ngim laabyakcha, ot achipuncha lapalubusan un inggew ud langit. ⁹ Ot lapeyyaw chi hachi'n kaog-ogyat un dragon, ya libyellu cha losan un anghelesla utla pita. Hachi'n dragon, siya uyog si awi un pangat cha ayan, willu siya Satalas un langallilaw kan cha tagu utla pita.

¹⁰ Oli ked chingngeyk chi chakey'n ginga ud langit, un kalala,
 “Sala makwaan chi malaguwan Apudyus kan cha tagu,
 ti sala mangipain-ala si pallakabyelinla'n manturay!

* 12:3 12:3 Daniel 7:7. Achu istoryan cha tagu si awi mipanggop si dragon. Si somsomok cha iyEgypt, ha dragon isun chi chakeyn buwaya. Ha somsomok cha uchum, isun chi anchu-anchu un uyog un inggew si byeybyey. Miyalig kan Satalas.

Ya sala bo mangipain-an Kristu un imbuunla si kalobbon-gala!

Ti laabyak ya lapeyyaw chi pangat cha ayan ud langit un mangichiyu-chiyum

kan cha susulud taku kan Apudyus si ileygew ya lilabi.

¹¹ Ngim cha susulud taku, ilabyakcha siya gapu si libuk-bukan chi chayan

chi Keylilu, ya gapu bo si lansistiguwancha mipang-gop si hachi'n Keylilu,

ulay siya ingkatoycha un achipuncha gilagaan cha biyegcha.

¹² Ked losan kayu un inggew ud langit, gumalas kayu ti lapeyyaw si Satalas!

Ngim kadgegu kayu un inggew ud pita ya byeybyey ti siya libyelluwan Satalas.

Ked amod chi sangala ti ammula'n akit chi timpula'n mangwa kan cha

piola'n koon un lawwing.”

¹³ Ot laammuwan pun chi hachi'n dragon un libyellu si pita, chilogchogla hachi'n byebyai un langiyalak si hachi'n alak un leyaki. ¹⁴ Ngim hachi'n byebyai, laidchen si

chuwa'n payak un isun chi payak chi chakey'n bukaw ta tumayap un umawid si hachi'n lugey'n lappun ummili un lissagala'n maayyuwalala si ulog chi tiyu'n tawon ya godwa,[†] ked achipun chi hachi'n dragon maochesan. ¹⁵ Ot

hachi'n dragon, imbug-ista isun chi chewwang un chelum ta mangaludla si hachi'n byebyai. ¹⁶ Ngim latuyungan chi

hachi'n byebyai, ti lantakang chi pita ot lebut losan cha hachi'n chelum un lampeypu si tupok chi dragon. ¹⁷ Ot

laam-amod chi sangan chi hachi'n dragon si byebyai, ot ummoyla gilubyat cha uchum un aalakla, cha losan un

[†] 12:14 12:14 Daniel 7:25, 12:7

lamotog si imbilin Apudyus ya langipapati'n lamopotpot si katuttuwaan un intudtuchun Jesus. ¹⁸ Ot ummoy chi hachi'n dragon si teyanteg chi byeybyey sumisiked un man-uuway.

13

Ha Kaog-ogyat Un Ayam Un Leypu Si Byeybyey

¹ Ot awed bo intullongku'n lummoswa si byeybyey un kaog-ogyat un ayam. Pitu uyula ya simpuyu sakgudla. Ked losan un sakgudla, alla koronala, ked cha kichey cha uyula, lagiliyan si tuntulli'n ngachen Apudyus. ² Hachi'n kaog-ogyat un ayam, isun chi atap un kusa un ngadloncha leopardo. Ked ha ikila, isun chi ikin chi bear ya ha tupokla, isun chi tupok chi layun. Ot illidchon chi dragon si hachi'n ayam chi pallakabyelinla ya manturayala ya chakey'n kalobbongala.* ³ Ha osa'n uyun chi hachi'n kaog-ogyat un ayam, awed chi sugatla un makwa'n ikatoyla, ngim lapilatan ot kasin latagu. Ked hachi laschaawan cha losan un tagu utla pita ot hachi losancha litun-uchen kan siya. ⁴ Ot chilaychayaw cha losan un tagu hachi'n dragon gapu si langidchela si kalobbongala si hachi'n kaog-ogyat un ayam. Ya chilaychayawcha bo hachi'n kaog-ogyat un ayam un kalancha, "Lappun miyisuwan chi halat un ayam! Lappun makabyeey un makagubyat kan siya!"

⁵ Ot lapalubusan chi hachi'n kaog-ogyat un ayam un sumukin ya masayaw un mangibyega si lawwington Apudyus, lapalubusan bo un manturay si ulog chi opat-puyu ya chuwan buyan. ⁶ Ot illugilan mangam-amsiw kan Apudyus, ulay chi ngachenla ya ha inggewala'd langit

* 13:2 13:2 1-2, Daniel 7:3-6, isun chi tiger ngim lapatpattokan losan chi long-egla. Ha bear ked chakeyn un ayam un mangkalachu cha kukula.

ya cha losan un inggew udchi.† 7 Ya lapalubusan bo un mangubyat kan cha tagun Apudyus ya abyakola chicha, ya laidchen bo si kalobbongan un mangituray si losan un kilapuun cha tagu si kaili-ili si alla'n lubung un lappun malausan kan cha losan un mangkalakalasi'n ugod.‡ 8 Ked losan un tagu utla pita chayawoncha siya, lalaksig kan cha tagu'n lalista ngachencha si hachi'n liblu'n chi Keylilu un lapatoy. Ti lalipud si chamchamun cha losan, lagamput lalista si liblu ngachen cha losan un laidchen si mallalayun un makataguwan kan Apudyus.

9 Masapuy'n chongyonyu cha alla, lu laingan kayu!
 10 Cha tagu'n singgasat un mabyayud, mabyayudcha! Ked cha singgasat un mapatoy si sabli, mapatoycha bo si sabli! Ked chitaku'n tagun Apudyus, masapuy'n pakoscheyon taku pammati taku ya alu-alusan taku cha losan un makwa kan chitaku.

Ha Kaog-ogyat Un Ayam Un Lummoswa Si Pita

11 Ot awed bo intullongku un osa'n kaog-ogyat un ayam un lummoswa si pita. Chuwa sakgudla un isun chi sakgud chi Keylilu, ngim ha gingala, kaog-ogyat un isun chi ginnan chi dragon. 12 Ked losan un kalobbongan chi hachi'n ummula'n ayam, wechewedcha si hachi'n mikadwa, ti siya isun chi pilakalong-egla. Ked ipatutla pachayaw kan cha losan un tagu utla pita hachi'n osa'n ummulan ayam un lapilatan chi sugatla. 13 Ked ha mikadwa'n ayam, impailala mampataeg un lakaskaschaaw, ti ipaodchegla apuy un meypu'd langit ta itutullong cha losan un tagu. 14 Ya ilallilawla cha losan un tagu utla pita si langwaala

† 13:6 13:6 Ha uchum un piola'n uguchon si Greek. Ha ngachen Apudyus ya inggewala un lugey un cha inggew ud langit. ‡ 13:7 13:7 5-7, Daniel 7:8, 21, 25, 11:36

si kaskaschaaw gapu si kalobbongan chi hachi'n ummun-ulan ayam. Ot lampakwa kan cha tagu si silan-ayam un isun chi hachi'n ummun-ulan ayam un lasugatan si sabli ngim latagu. ¹⁵ Ot impalubus bo Apudyus un angosan chi hachi'n mikadwa'n ayam chi hachi'n silan-ayam ta makwa'n makaginga ya makwa bo'n otoyola cha losan un achipun malayaw kan siya. ¹⁶ Ked osa bo, hachi'n mikadwa'n ayam, impatutla pameyka si meykan chi hachi'n ummula'n ayam chi kichey ya chuwalan un iman cha losan un tagu, awed man saedcha willu lappun, awed cha byabyaklang ya kakapus, ulay musassu willu achipun. ¹⁷ Taplu cha hachi'n achipun lameykaan si ngachen chi hachi'n ummun-ulan ayam, willu ha lambyen chi ngachenla, achipun makwa un mallaku ya mangngila si byayangla'n mangin-an.

¹⁸ Abus cha laangsan un tagu makaawat si allaya. Ked lu silu lalaing, maawatancha miyaligen chi hachi'n lambyen chi ummun-ulan ayam, ti hachi'n lambye, siyad piola'n kalan chi ngachen chi osa'n tagu, un ha lambyela ked 666.

14

Ha Keylilu Ya Tagula'n 144,000

¹ Ot lallangyangaak pun, awed chi Keylilu un summisiked si bilig un Zion. Ya awed bo cha lichoga kan siya un tagu'n 144,000 un lameykaan chi kicheycha si ngachen chi Keylilu ya ngachen chi Amala. ² Ya chingngeyk bo mantobyeg un ginga un lampeypu'd langit un isun chi alaas chi tumeteub un chelum ya isun chi mantobeg un kuchuy, ngim isun chi tukeyn cha achu'n arpa. ³ Ked cha hachi'n tagu un 144,000, silasagung cha hachi'n umaam-muy un Ari ya cha hachi'n opat un parsua ya cha mangipangpangu. Ked kankantaoncha baru'n kanta un lappun uchum si sin-ammu lu achi abus cha hachi'n 144,000, ti

chicha bilayachen chi Keylilu si illingewanचा ud pita. ⁴ Cha alla'n tagu, lappun lakabyasuyanचा mipanggop si byebyai, ti lappun lakasuyopanचा si byebyai. Lituntun-udचा si Keylilu si losan un ummoyala, chicha चा labyay-achen chi byasuyचा un isun chi insilan Apudyus chicha kan चा uchum un tagu ti chicha ummula'n lamati, ked isun chi michatunचा kan Apudyus ya hachi'n Keylilu. ⁵ Ya lappun akit lantuntulliyancha ya lappun mapabyasuyanचा kan Apudyus.

Ha Impachameg Cha Tiyu'n Anghel

⁶ Oli ked, intullongku bo osa'n anghel un tumattattayap si ngatu, un mangiweyaweg si mallalayun un Bibiyu'n Chameg kan चा losan un tagu si alla'n lubung, si losan un kaili-ili, tribu ya mangkangkalasi'n ugud. ⁷ Ked chakey gingala, un kalala, "Ipotogyu si Apudyus, ya chayawonyu kilangatula, ti alla'n gummatong chi manguisala kan चा losan un tagu! Ked chaychayawonyu siya, ti siya langwa kan चा losan, ulay langit ya pita, ulay bo byeybyey ya चा losan un uud!"

⁸ Awed bo mikadwa'n anghel un liyun-ulud, un kalala, "Gettok un layam-an chi hachi'n machamchameg un ili'n Babylon si machusaala! Ti चा tagu udchi, isun chi impailumचा kan चा losan un tagu hachi'n mampiya'n byeyasचा, un ha miyaligela, ha langawisanचा kan चा tagu un mangwa si kilagatkat un pin-acha killingwa."

⁹ Ot awed bo mikatlu'n anghel un liyun-ulud kan चा hachi'n chuwa, ot chilakeyla bo gingalan kalala, "Losan un malaychayaw si hachi'n kaog-ogyat un ayam ya hachi'n silan-ayam, ya चा losan un impameykala kicheyla willu imala si ngachenla, ¹⁰ sigulachu'n ipailum Apudyus kan chicha mampiipiit un byeyasla'n latasa un lappun kamosla, hachi miyaligen chi amod un sangala! Ti

paligatan Apudyus chicha losan si apuy ya gumilegileb un asupli, ked bubuyyaon cha angheles Apudyus ya hachi'n Keylilu. ¹¹ Ked ha apuy un mamaligat kan chicha, achipun masobsobyen ti gumilegileb si ing-inggala un lappun umillongan chi asukla. Ya lappun pulus gumingkan chi ligatcha si ileygew ya lilabi ked maligligatancha, ti chicha cha hachi'n lalayaw si kaog-ogyat un ayam ya hachi'n silan-ayam ya chicha bo lameykaan si ngachen chi hachi'n ayam.”

¹² Ngim chikayu'n tagun Apudyus un lalungpey si imbyegala ya mamati kan Jesus, masapuy'n pakoscheyonyu pammatiyu ta achi kayu maawis, ulay silu makwa kan chikayu.

¹³ Lapalos ked, chingngeyk bo ginga un lampeypu'd langit, ot kalala kan sakon, “Igilim cha allaya: Malipud si sala, Mabinchisyulan cha losan un mangikatoy gapu si mansimbiyancha si Apu taku!”

Ot tilachulan bo chi Ispiritun Apudyus un kalala, “O! Tuttuwa'n mabinchisyulancha, ti ha matoyancha, hachi umillongancha si laligat un kawachicha, ya hachi bo mangey-ancha si gunggulacha gapu si bibiyu'n killing-wacha.”

Ha Maapitan Cha Achipun Mamati, Un Miyalig Muya Si Alla'n Pita

¹⁴ Lallangyangaak pun, awed chi intullongku un mamputilak un libuu, ya awed bo ummaammuy si lap-atla un isun chi tagu un labyetukungan si bilalitik un koronan chi Ari ya ilooglela mantachom un kompay. ¹⁵ Ot intullongku bo osa'n anghel un lummoswa un lampeypu si templo ud langit, ot pilokawala hachi'n ummaammuy si lap-at chi libuu, “Useyom chi halat un kompaylu ta gapasom chi pita, ti gummatong chi ustu'n man-aapit, ti isun chi

leum cha maapit si pita!” ¹⁶ Ot ha umaammuy si libuu, inggapasla kompayla ot ilapitla cha losan un maali si pita.

¹⁷ Ot awed bo osa’n intullongku’n anghel un lummoswa’n lampeypu si templo ud langit un ilooglela bo mantachom un kompay. ¹⁸ Ot lummoswa bo osa’n anghel un lampeypu si altar un sosoggen si michatun kan Apudyus. Hachi’n anghel, siya simbiyang si apuy. Ot pingkawala hachi’n osa’n lalangchon si mantachom un kompay, kalala, “Lopgachom chi halat un isun chi wake’n mua un kalancha’n grapes si pita ti leumcha losan!” ¹⁹ Ot hachi’n anghel illoppedla kompay si pita ya illayala cha losan un bungan cha grapes, ot pilonponla si chakey’n astan Apudyus, un ha aligla, amod chi sangala’n malusa kan cha tagu utla pita. ²⁰ Ked ha aastan chi grapes, inggew si lasin chi ili. Ot chaya lummoswa si hachi’n astan, ot lilitapla lasuluk si tiyunggasut ya chuwapuyun kilometro chi kaanchula, ya masakachen chi kalusgongla.

15

Cha Pitu’n Anghel Ya Ha Alungus Cha Ligat

¹ Ot si hachi, awed bo osa’n lipaila ud langit un patunged lakaskaschaaw un sinyey un makwa si umali’n eygew, ti awed cha pitu’n angheles un lalangchon si mangalungus un pitu’n ligat un makwa utla pita. Hachi cha ligat si alungus chi malusaan Apudyus kan cha tagu.

² Ot intullongku malayatayaw un byeybyey un lakamsan si apuy. Ya intullongku bo cha langyog si hachi’n kaog-ogyat un ayam ya hachi’n silan-ayam un issu-issula, ya cha losan un achipun lampameyka si lambyeyn chi ngachenla. Ked summisikedcha si teyanteg chi byeybyey un ilooglencha arpa un illidchon Apudyus kan chicha. ³ Ot kilankantacha kantan Moses un lansimbi kan Apudyus si awi, ya kantan chi Keylilu. Kamatla kilantacha:

“Sikan Apu un Apudyus un Mallakabyelin,
lappun miyisuwan cha losan un killingwam un
patunged kaskaschaaw!

Sika Arin cha losan un tagu si lubung,
patunged ustu-ustu ya pasig tuttuwa cha losan un
kachawiyam!

⁴ Lappun achi umogyat kan sika si sala, Apu!
Ya lappun bod achi mangibyega si kilangatum,
ti lappun miyisuwan chi kilabiyum.

Ked cha losan un tagu si lubung,
umalicha losan un malaychayaw kan sika
ti laawatancha'n ustu-ustu cha losan un pin-am
koon.”

⁵ Lapalos ked, intullongku bo'n lilukat chi templo ud
langit, ked mamàila hachi'n chayom chi Kachayawan un
Inggewan Apudyus. ⁶ Ot lummawa cha hachi'n pitu'n
angheles si hachi'n templo un ilooglencha pitu'n ligat.
Ked lasilupancha losan si mampeykas ya malilisiling
un mamputilak, ya lisawigi si biyukungcha bilalitik un
takyed. ⁷ Ot ha osa kan cha hachi'n opat un parsua um-
moyla silin-ossa inwatwat kan cha hachi'n pitu'n angheles
chi chuyug un byalitik un lalaplu si sangan Apudyus un
matatagu si ing-inggala. ⁸ Ked gapu si kilabiyun Apudyus
ya pallakabyelinla, losan asuk chi chayom chi templo, ked
lappun makaslok inggala magamput cha pitu'n ligat un
koon cha hachi'n pitu'n angheles.

16

Ha Pitu'n Chuyug Un Lalaplu Si Sangan Apudyus

¹ Lapalos ked, chingngeyk chi mantobyeg un ginga
un lampeypu si templo un langibyega kan cha pitu'n
angheles, un kalala, “Chowot ingkayu isuyat ud pita cha
halat un ligat un awed si pitu'n chuyugyu un laplu si

sangan Apudyus.” ² Ot ummoy chi ummula'n anghel insuyat si pita hachi'n inggew si chuyugla. Ot cha losan un lameykaan si meykan chi kaog-ogyat un ayam ya cha lalaychayaw si hachi'n silan-ayam un issu-issula ked laamin cha lagagatey si mambyangtit ya amod chi sigebla.

³ Ot ummoy bo mikadwa'n anghel insuyat si byeybyey chi ingew si chuyugla, ot lambyalin isun chi cheyong, ked cha losan un inggew si byeybyey, laamincha langkakatoy.

⁴ Ot ummoy bo mikatlu'n anghel insuyat si losan un chewwang ya chegsi inggew si chuyugla. Ot lambyalin chaya cha chelum. ⁵ Ot si hachi, chingngeyk chi imbyegan chi anghel un simbiyang si chelum, un kalala,

“Apudyus un lappun miyisuwan chi kilabiyum, ya sigud un illinggewka si
 chamchamun cha losan ya iinggewka bo si ing-
 inggala,
 gettok un lalintog ya ustu-ustu manchuchusam
 kan cha tagu!

⁶ Ti pilatoycha cha tagum ya cha propetam un isun chi insuyatcha chayacha.

Ked hachi mangipailumam kan chicha si chaya
 ta subyalit cha killingwacha!”

⁷ Oli pun, chingngeyk bo summongbyat un lampeypu si altar, un kalala,

“O, Apu! Sika Apudyus un Mallakabyelin, ustu-ustu
 ya lalintog tuwa manchuchusam kan cha tagu!”

⁸ Ot ummoy bo chi mikapat un anghel insuyat chi inggew si chuyugla si ilit. Ot lapalubusan un ummamod chi atungla ot soggola cha tagu. ⁹ Ngim ulay lu lasgobcha, ey-eywagenchu si Apudyus un Mallakabyelin gapu si ligatcha, ked achipuncha ibyabyawi cha byasuycha ya achipuncha chayawon chi kilangatun Apudyus.

¹⁰ Ot ummoy bo chi mikalima'n anghel insuyat chi inggew si chuyugla si ummaammuyan chi hachi'n lanturay un kaog-ogyat un ayam. Ot patunged gummikbot cha losan un iturayala, ya kotbyen cha tagu chilacha si ligatcha. ¹¹ Ngim lappun langibyabyawi kan chicha si lawwing un pin-acha killingwa, ya ey-eywagencha si Apudyus ud langit gapu si sigebcha ya gagateycha.

¹² Ot ummoy bo chi mikalom un anghel insuyat chi inggew si chuyugla si chakey'n chewwang un ha ngachenla Euphrates. Ot laksit chi hachi'n chewwang taplu ayon cha ari un mampeypu si sumileyen ilit. ¹³ Ot hachi langitullongak si tiyu'n ayan un isun chi tukak chi kopyacha. Ha osa, lummoswa si tupok chi hachi'n dragon, ked ha osa, lummoswa si hachi'n kaog-ogyat un ayam, ked ha mikatlu, lummoswa si tupok chi hachi'n silan-propeta un pillakalong-eg chi hachi'n ayam. ¹⁴ Cha hachi'n tiyu'n ayan ked makwacha cha lakaskaschaaw, ked umoycha chagupon cha losan un ari si lubung ta losancha gubyaton si Apudyus un Mallakabyelin. Ngim si hachi'n eygew, hachi mangyogen Apudyus kan cha losan un kabusuyla.

¹⁵⁻¹⁶ Ha lugey un langumungan cha hachi'n ayan kan cha kaari-ari, hachi kalancha'n Armageddon si Hinebrew un ugud. Ked hachi mangibyeg-an Jesu Kristu un kalala, "Tatanchaalanyu allaya'n ibyegak, ti lappun mapuutanyu si mangulilak ti isun chi mangkokopyan chi man-aakaw un achipun maammuwan ked magalatong! Ked pian chi tagu'n lakasagala un manguuway kan sakon, un isun cha lansiisillup ya achipun lasuyop, ti achipun maochesan ya lumawa un mampatpatiwayway un siya mabibiilala."

¹⁷ Ot ummoy bo chi mikapitu'n anghel insuyat chi inggew si chuyugla si angin. Ot awed chi mantobyeg un ginga un lampeypu si ummaammuyan Apudyus si templo, un kalala, "Lagamput!" ¹⁸ Ot kummilakilat ya awed

chi amod un atingey ya kummuchukuchuy, ya chummitachita un lappun miyisuwala lalipud si lakwaan cha tagu si alla'n pita. Lappun miyisuwan chi kilakoscheyla!¹⁹ Ot langkatlu lapotlak chi lanchinchilameg un ili un Babylon, ked layam-an losan cha mangkakachakkey'n ili si lubung. Ot simsimmok Apudyus ud Babylon un lanchinchilameg un ili si lalusaala un isun chi impailumla latatasan mampiit un byeyasla ked lappun labunbun-an ulay sintodtod gapu si amod un sangala.²⁰ Ot lebut cha losan un pita un langgagawa si byeybyey, ya laumas cha losan un bibbilig.²¹ Ya ummuchen si mangkachakkey'n chuwayu ked umoy si limampuyun kilu kachegsonla, ot lituklogcha kan cha tagu. Ot ey-eywagen cha tagu si Apudyus gapu si kaog-ogyat un chuwayu ya amod un ligat.

17

Ha Lachamchameg Un Puta Un Langakabbyayu Si Kaog-ogyat Un Ayam

¹ Ot kummatam kan sakon chi osa kan cha hachi'n pitu'n angheles un lanchuchuyug, ot kalala, "Wilu, ta ipailak chi malusaan Apudyus si byebyai un machamchameg chi kilaputala un umaammuy si adchaliyan chi achu'n chewwang. ² Hachi'n byebyai, isun chi insuyopla cha losan un ari si alla'n pita, ot lakabyasuycha losan gapu kan siya. Ked cha losan un tagu utla pita un achipun mamati, isucha labuuk si langilumancha si byeyasla un kilagatkat."

³ Oli ked tilingngeyak si Ispiritun Apudyus ot illiyoyak si anghel si lugey'n lappun ummili. Ot hachi langitullongak si osa'n byebyai un langakabbyayu si mancheyaeg un kaog-ogyat un ayam un pitu uyula ya simpuyu sakgudla. Ked ligili si losan un long-egla cha mangkayawing un

ngachen un bumusuy kan Apudyus. ⁴ Ked hachi'n byebyai lانسisillup si isun chi silup chi ari un mancheyaeg ya mansiling, ya latayutayulan si byalitik, perlas ya mangkangila'n byetu un malilisiling. Ya ilooglela byalitik un tasa un lalaplun si kabibiin un imbungan cha lawwing un pin-ala killingwa. ⁵ Ya awed chi liigili si kicheyla un ngachen, ked chaampun maammuwan chi piola'n uguchon, un kalala, "Ha lachamchameg un ili un Babylon, siya ilan cha losan un puta ya lallugiyan cha losan un kabibiin un makmakwa si alla'n lubang." ⁶ Ked ha langitutullongak si hachi'n byebyai, isun chi labuuk si chayan cha tagun Apudyus un lapatoy gapu si pammaticha kan Jesus.

Ot si langitullongak si hachi'n byebyai laschaawak. ⁷ Ot kalan chi anghel kan sakon, "Pakagey maschaaw? Chongyom ta ibyegak chi miyaligen chi halat un byebyai ya kaog-ogyat un ayam un langakabbyayuwala, un pitu uyula ya simpuyu sakgudla. ⁸ Halat un kaog-ogyat un ayam, illinggew si alla'n pita si sin-eygew ngim lappun si sala. Ngim kasin lumoswa si umali'n eygew un mampeypu si abut un lappun kiged chi kilachayomla. Ked cha losan un tagu si alla'n pita un achipun lilista ngachencha si hachi'n liblu'n chi biyeg lalipud si chamchamun chi lubang, maschaawcha'n mangitullong si hachi'n kaog-ogyat un ayam lu kasin lumoswa. Ngim ha lumoswaala, mibiyellu bo ud impiyeylu.

⁹ "Mansukun cha alla un maawatan, ti masapuyun lalaing ya lasomsomkan un tagu'n makaawat si alla. Ti ha pitu'n uyu, miyalig si pitu'n bilig un ummaammuyan chi hachi'n byebyai, ya miyalig bo si pitu'n ari. ¹⁰ Cha lima kan chicha, langkiged chi lanturayancha, ked ha mikalom, siya mangituray si sala. Ked ha mikapitu, chaampun gumatong chi manturayala. Ngim lu gumatong chi manturayala, sin-akitan abus. ¹¹ Ked hachi'n kaog-ogyat un

ayam un illinggew si sin-eygew ngim lappun si sala, siya mikawayu'n Ari un misukat kan cha hachi'n pitu, ked mibyellu bo.

¹² “Ked ha miyaligen chi simpuyu'n sakgud, chicha simpuyu'n ari un chaampun gumatong chi manturayancha. Ngim lu gumatong chi kalobbonganacha'n manturay, makaturaycha si hachi'n kaog-ogyat un ayam si sin-akitan un isun chi sin-uras chi makaturayancha. ¹³ Ngim cha hachi'n simpuyu, man-iisu somsomokcha ked ipuyangcha pallakabyelincha ya kalobbonganacha si hachi'n ayam, ¹⁴ ta man-ossaancha un mangubyat si hachi'n Keylilu. Ngim ha Keylilu, ya cha chilutukala un mamati kan siya, abyakoncha chicha ti siya Apun cha losan un ap-apu ya Arin cha losan un ari.”

¹⁵ Ot kalan bod chi hachi'n anghel kan sakon, “Ha miyaligen cha intullonglu un achu'n chewwang un adchaliyan si ummaammuyan chi hachi'n puta, chicha kilapuun cha tagu si kaili-ili si lubung ya wechewed cha losan un kalasin chi ugud. ¹⁶ Ked cha hachi'n intullonglu un simpuyu'n sakgud ya kaog-ogyat un ayam, gumatong chi mallawinganacha si hachi'n byebyai. Ked eyancha cha losan un kukkuwala ya telancha siya un lalulussayan. Ked kaloncha bogas chi long-egla ya soggoncha bo mabun-an. ¹⁷ Kooncha kamatchi ti si Apudyus chi langipasomsomok si lantitimpuyugen cha hachi'n simpuyu ya langipuyanganacha si pallakabyelincha si hachi'n kaog-ogyat un ayam un manturay, ti mituyuy chi simsimmok Apudyus ya tuttuwa'n makwa cha losan un imbyegala'n makwa.

¹⁸ “Ha miyaligen chi hachi'n byebyai un illilam, siya machamchameg un ili'n mangituray kan cha losan un ari si alla'n pita.”

18

Ha Mayam-alan Chi Ili'd Babylon

¹ Lagamput ked cha hachi, intullongku osa'n anghel un lan-osog un lampeypu'd langit. Chakey kalobbongala ya malilangan chi pita si silingla. ² Ot impokawla'n kalala, "Lachusa ya losan layam-an chi machamchameg un ili'd Babylon!

Ked siya lambyalin un ummiliyan cha ayan ya cha losan un lawwing un Ispiritu,
ya lalukbutan bo cha losan un kaisaw un sissiwit
un lawwikon taku.

³ Ti hachi'n ili, ilawisla cha losan un tagu si kaili-ili utla pita un sumuyut si kilalawwingla, ti isun chi impailumla mampiit un byeyasla
kan cha losan un tagu ta mabuukcha.

Ked cha losan un ari si lubang, isun chi lakachegchegascha kan siya
ti siluyutcha kachawiyala.

Ya cha losan un mallalaku utla pita, bummaklangcha gapu si lalabos un gumalasanचा'n lawwing!"

⁴ Ot awed bo ginga un chingngeyk un lampeypu'd langit, un kalala,

"Chikayu'n taguk, telanyu halat un ili
ta achi kayu mipati makabyasuy si byasuyla
ya achi kayu bo mipati si machusaala!

⁵ Ti ha byasuyla, ked isun chi kangatun chi langit chi laponpolancha.

Ked achipun Apudyus maliwatan
chi kilalawwing cha pin-ala killingwa.

⁶ Ked ha makwa kan siya,
machubli losan un killingkingwala'n lawwing
kan cha uchum un subyalit cha killingwala.

Ked hachi'n mampiit un impailumla kan cha uchum,
machubli bo kilapiitla un mipailum kan siya.*

⁷ Ti patunged cha lallam-ayala
ya langichayawala si long-egla,
ked siya bo isun cha malligatala ya malom-
chomala.

“Ti kalala si somsomokla,
'Isuk chi byebyai'n pangat un achipun labyayu,
ya lappun makwa kan sakon
un isun chi ligat chi labyayu!”

⁸ Ked gapu si hachi, michisan un makwa
cha mangkangkalasi un ligat kan siya,
ti masakit, malomchom ya mauyat,
ya masgob bo, ti si Apudyus chi malusa kan siya,
un mallakabyelin un Apu.”

⁹ Ked losan un ari si alla'n lubang un lakachegchegas
ya lakalamlam-ay si hachi'n ili un liyalig si puta, ibilancha
ya ichomchomcha lu itullongcha asuk chi masgobyela.

¹⁰ Ked bumebyettawacha ti umogyatcha un mipati si
machusaala. Ked kalancha,
“Kenga! Kadchegu hachi'n lachamchameg un ili'n Baby-
lon!
Sin-uras chi lachusaala ot lappun!”

¹¹ Ya ulay bo cha mallalaku si lubang, ibilancha
ya ichomchomcha hachi'n ili, ti lappun mangngila si
lakucha. ¹² Lappun mangngila si lakucha'n byalitik,
pilak ya mangkangila'n byetu ya perlas. Ya lappun bo
mangngila kan cha mangkangila'n kilalasin cha luput un

* 18:6 18:6 Ha ibyegala si Greek ked ha libyayed kan siya machubli ya ha koschey un laatot kan siya un ilumola machubli. Ha piola'n ibyega ked machusan ustu-ustu insigun si killingwala.

mangkacheyaeg, mangkaputilak ya mangkasiling. Lappun bo mangngila si mangkabyayu ya mangkabyangu'n kayu, ya cha losan un laku'n lakwa si saung chi elepante, mangkangila'n kayu, gambyang, kaga ya mangkakabyayun byetu. ¹³ Ya lappun bo mangngila si lakucha'n mangkalakalasi un mampabyangu si makan ya cha byangbyanglu un insenso, mirra ya uchum. Lappun bod mangngila si lakucha'n byeyas, lalog, arina, pagoy ya cha byaka, keylilu, kabyayu ya kalisa. Ya lappun bod mangngila si ilakucha'n tagu ta mammusassu.

¹⁴ Ked kalan cha mallalaku si hachi'n ili, "Losan cha bibiyu'n makmakwa un potpotgom un siya mallamlamayam, laumascha. Ya losan un kilabyaklanglu ya kilabiyum, laumascha bo. Ked ulay lu silu koom, achipunka makaiyulin si ing-inggala!"

¹⁵ Ked cha mallalaku un bummaklang si hachi'n ili, bumebyettawacha ti umogyatcha un mitakuyung si kachusaala. Sin-iibincha ya malochomchomcha un kalancha,

¹⁶ "Kenga! Kadchegu hachi'n lachamchameg un ili,
ti isun chi byebyai un lansilup si kangilaan un luput un
mangkasiling ya mancheyaeg un latayutayun cha byalituk,
perlas ya mangkangila'n byetu!"

¹⁷ Ngim sin-uras abus ked laumas cha losan un kilabyaklangla!"

Ulay cha chalibyen chi bapur ya cha mangkawachi si bapur ya ulay losan un mangkawachi si byeybyey, ya cha mallulugen un pin-a mallaku si bapur, ked bumebyettawacha losan ¹⁸ un mangoottap si asuk chi lasgobyela. Ot impokawcha, "Lappun miyisuwan chi halat un ili!"

¹⁹ Ot chilabuwancha uyucha gapu si amod un mansom-somokcha si hachi'n ili, ot lan-ibincha ya lalomchomcha un kalancha,

“Kenga! Kadchegu hachi'n machamchameg un ili, ti ha kilabyaklangla,

siya bummaklangan cha losan un alla bapurla!

Sin-uras abus ot laumas losan cha kilabyaklangla!”

²⁰ Ngim chikayu'n awed ud langit, gumalas kayu si layam-alala!

Ya ulay chikayu'n tagun Apudyus, apostolesla ya propetala,

gumalas kayu bo losan ti imbyayos Apudyus cha

killingswala kan chikayu si lalusaala si halat un ili!

²¹ Ot awed chi osa'n mangkoschey'n anghel un lan-itan-oyla si chakey'n byetu ot ingkop-eyla si byeybyey, ot kalala,

“Kamatchi makwa si machamchameg un ili'n Babylon si mayam-alala.

Ked lappun kasinla tumokweyan si ing-inggala.

²² Ya hachi'n ili, lappun kasin madngey si mangkankanta, mantuktukey si arpa, malungali,

malaggeypu ya malangguyub!

Lappun bo cha mambosey ya mallaga,

ya lappun kasin madngey si gigan cha gigillingan!

²³ Ya lappun kasin maila si padchan chi silaw

ya lappun bo kasin madngey si gigan cha

mallaglagsak un mangkasey.

Ti ulay cha mallalaku si hachi'n ili, un chicha kabyaklangan si alla'n pita,

hachi bo lachusaancha!

Ya hachi bo lachusaan cha losan un isun cha mansansalamangka

ti ilallilawcha cha losan un nasyun si alla'n pita!”

²⁴ Lachusa hachi'n ili un Babylon ti siya lamatoyancha kan cha propetan
 Apudyus ya uchum un tagula,
 ya ulay cha losan un tagu'n lapatoy si alla'n pita,
 lapatoycha losan si hachi'n ili.

19

Ha Manlaglagsakancha Awed Ud Langit

¹ Lagamput pu hachi, chingngeyk chi mantobyeg un ginga'n cha achu-achu'n tagu ud langit, un ikankantacha, "Machaychayaw si Apudyus! Siya abus un Malagu kan cha tagu,
 machayaw ya mallakabyelin!

² Katuttuwaan ya lalintog chi mangkukuisla kan cha tagu! Chilusala hachi'n byebyai un lanchilameg chi kilaputala,
 siya langawis kan cha losan un tagu si alla'n pita ta mipaticha makabyasuy si byasuyla.
 Ya chilusala siya gapu si lamatoyala kan cha lansimbi kan Apudyus."

³ Ya kalancha bo'n langipokaw,
 "Machaychayaw si Apudyus! Mipangatu si ing-inggala chi asuk
 un lampeypu si lanchinchilameg un ili!"

⁴ Ked cha chuwampuyu ya opat un mangipangpangu ya cha opat un parsua, losan cha lampalintuming un malayaw kan Apudyus un umaammuy si Mampangatala, ot kalancha, "O, Tuttuwa! Machaychayaw si Apudyus!"

Ha Mangkaseyan Chi Keylilu

⁵ Oli pun chingngeyk bo ginga un lampeypu si ummaammuyan Apudyus, un kalala, "Chayawonyu si Apudyus taku, chikayu losan un mansimbi ya losan un

manchaychayaw kan siya. Ulay langatu willu labyabya, chayawonyu losan si Apudyus!”

⁶ Ot si hachi, chingngeyk bo isun chi gigan cha achu-achu’n tagu, un isun chi alaas chi tumeteub un chelum ya isun chi kichung chi kuchuy, un ip-ipkawcha, “Machaychayaw si Apudyus! Ti siya abus chi mallak-abyelin un

Apu taku un mangituray kan cha losan!

⁷ Matetteyok taku ya mangganggalas taku ya chaychayawon taku siya un kangatuwan!

Ti si sala, gummatong chi timpu’n mangkaseyan chi Keylilu,

ked lansasaggala hachi’n asaw-ola, ⁸ ti laatod kan siya baru’n silup un mamputilak un lappun akit mansala.” (Ha miyaligen chi hachi’n silup, cha bibiyu’n pin-an cha tagun Apudyus killingkingwa.)

⁹ Ot kalan chi anghel kan sakon, “Igilim cha allaya: Pian cha hachi’n laimbiteyan si kaseyn chi Keylilu.” Ya kalala bo, “Katuttuwaan cha hachi ti mismu’n imbyegan Apudyus.”

¹⁰ Ot lampaLintumingak un malayaw si hachi’n anghel, ngim kalala, “Achim sakon chayawon! Abus si Apudyus un chayawom ked lappun uchum, ti osaak bo’n mansimbi kan Apudyus un isum ya cha bubuyunlu, ked ooglen taku losan cha katuttuwaan un intudtuchun Jesus.” Ti ha katuttuwaan un intudtuchun Jesus, siya impakaawat cha propeta.

Ha Langyogen Chi Langakabbyayu Si Mamputilak Un Kabyayu

¹¹ Oli pun intullongku’n liwalit ud langit ot lummoswa osa’n mamputilak un kabyayu. Ot hachi’n langakabbyayu,

langachalan si “Malagpati ya Katuttuwaan,” ti lalintog chi mangkukuisla ya mangubyatala kan cha kabusuyla. ¹² Ha atala ked isun chi gumilegileb un apuy. Ya achu-achu koronan chi ari si uyula. Ked lagiliyan chi long-egla si ngachen un lappun mangagammu si piola’n uguchon lu achi abus siya. ¹³ Ha silupla ked laslop si chaya. Ked ha ingngachsencha kan siya, “Ha Ugud Apudyus.” ¹⁴ Ked cha losan un suyachachu’d langit, un lakasilup si mamputilak, lituntun-udcha kan siya un langakabbyayucha bo si mangkaputilak un kabyayu. ¹⁵ Ot awed chi lummoswa si tupokla un mantachom un sabli ked siya mangabyakla kan cha losan un tagu si lubung un achipun mamati. Ya siya mangipangat kan chicha, ked patunged ustustu mantuturayla ya lappun makaabyak kan siya. Ti si Apudyus un Mallakabyelin, ipailala bo manchuchusala si tagu un isun chi mangkupisan chi astan si astola. ¹⁶ Ked liigili ngachen si silupla ya eypula un, “Arin cha losan un ari ya Apun cha losan un ap-apu.”

¹⁷ Oli pun intullongku bo osa’n anghel un summisiked si ilit. Ot pilokawala cha losan un sissiwit un sintatattayap ud langit, un kalala, “Wayyu, machagup kayu ta mangkakakan kayu si alla’n chakey’n piyastan Apudyus! ¹⁸ Wayyu, kalonyu lecheg cha ari ya pangat cha suyachachu, susuychachu ya cha kakapitancha, cha kabyayu ya langakabbyayu, ya cha losan un tagu, lawaya ya musassu, labyabya ya langangatu.”

¹⁹ Oli pun intullongku bo hachi’n kaog-ogyat un ayam ya cha losan un ari si alla’n pita ya cha susuychachucha. Ked lachagupcha’n lan-um-umung ta gubyaoncha hachi’n langakabbyayu ya cha susuychachula. ²⁰ Ngim lachokmaan chi hachi’n kaog-ogyat un ayam ya ulay chi hachi’n silan-propeta un pillakalong-egla un pin-a langwa si lakaskaschaaw ta malallutla kan cha losan un tagu un

lameykaan si meykan chi hachi'n ayam ya cha losan un tagu'n malaychayaw si hachi'n silan-ayam un isula. Ked si hachi'n lalokmaancha kan chicha, likop-eycha'n matattagu si hachi'n byeybyey un apuy un gumilegileb un asupli. ²¹ Ked cha losan un susuychachucha, lapatoycha si sabli un lummoswa si tupok chi hachi'n langakabbyayu si mamputilak un kabyayu. Ot lambusbusugen cha losan un sissiwit cha lechegcha.

20

Ha Sillibu'n Tawon

¹ Ot intullongku bo osa'n anghel un lan-osog un lam-peypu'd langit un ilooglela chakey'n kawey ya tebig chi abut un lappun kiged chi kachayomla. ²⁻³ Ot chilokmaala dragon, hachi'n uyog si awi un kalancha'n Satalas, ot kilawayala. Ot imbyellun chi hachi'n anghel siya si abut un lappun kiged chi kachayomla, ot inchakigla ya ingkanyachula taplu achipunla kasin sallutan cha tagu utla pita inggala lumaus chi sillibu'n tawon. Ked lu magamput chi sillibun tawon, masapuy'n kasin mibukat ngim sinakitan.

⁴ Ot si hachi, intullongku cha uchum un aammuyan cha ari ked cha hachi'n ummaammuy, laidchencha si kalobbongan un manguis. Ya intullongku bo kalichodwan cha lapatoy gapu si langibyegyeg-ancha si ugud Apudyus ya katuttuwaan mipanggop kan Jesus. Chicha bo cha achipun lalayaw si hachi'n kaog-ogyat un ayam ya silan-ayam un issu-issula, ya achipuncha bo impameyka kicheycha ya imacha si meykala. Ked losancha umuli latagu ya lakaturaycha kan Jesu Kristu si sillibu'n tawon. ⁵ Ked liya chamu'n umuliyen cha langkakatoy mataguwan. Ngim cha uchum un langkakatoy, achipuncha umuli matagu inggala magamput chi sillibu'n tawon.

⁶ Pian cha tagu'n mipati umuli si chamu'n umuliyan cha tagu mataguwan, ti lappun kilabyelin chi mikadwa'n otoy kan chicha. Ked chicha mansimbi un isun chi pachi kan Apudyus ya Jesu Kristu, ya makaturaycha bo kan siya si sillibu'n tawon.

Ha Maabyakan Satalas Ya Mibyelluwala

⁷ Ked lu magamput chi hachi'n sillibu'n tawon, mibukat si Satalas si libyabyayuchela, ⁸ lumawa ta umoyla allilawon cha nasyun si intilun chi lubung. Ked mantitim-puyugola chicha losan, un maawagen Gog ya Magog, ya isagalala chicha un makagubyat, ked lappun makabilang si kilaachucha ti isun chi kilaachun cha legen si teyanteg chi byeybyey. ⁹ Ot liwayascha losan si alla'n lubung, ot ilalikumcha kummampuwan cha tagun Apudyus ya ulay chi hachi'n ili un patungedla ay-ayaton. Ngim si hachi, awed chi apuy un lampeypu'd langit ot soggola chicha losan. ¹⁰ Ot si Satalas un langallilaw kan chicha, libyellu si amod un apuy un gumilegileb un asupli un siya bo libyelluwan chi hachi'n kaog-ogyat un ayam ya hachi'n pilakalong-egla un silan-propeta. Ked mapaligatancha si ileygew ya lilabi si ing-inggala.

Ha Alungus Chi Makuisan Cha Tagu

¹¹ Oli pun intullongku bo chakey ya mamputilak un aammuyan chi ari ked awed bo umaammuy. Ot lammaeg chi laumas chi alla'n pita ya langit un lappun kasinla main-an. ¹²⁻¹³ Oli pun bo intullongku cha losan un langkakatoy un tagu un lipasangu si hachi'n umaammuy, ked wechewed cha langangatu ya labyabya, ya ulay bo cha hachi'n langkakatoy si byeybyey, ked lummoswacha losan, ya ulay bo cha losan un langkakatoy un illinggew ud Hades un inggewan cha latoy. Ked summisikedcha si sangwalan chi hachi'n ummaammuy, ot labuktan chi

liblu un liigiliyan cha losan un killingwan cha tagu. Ya labuktan bo osa'n liblu un liigiliyan cha ngachen cha losan un makatagu kan Apudyus si ing-inggala. Ot lakuis losan cha hachi'n ummuli latagu, ked laibyesey si killingwacha si katattagucha, un liigili si hachi'n liblu. ¹⁴ Ot losan cha hachi'n latoy un lampeypu'd Hades, libyellucha si hachi'n apuy un gumilegileb un isun chi byeybyey. Hachi'n apuy un byeybyey, hachi mikadwa un otoy un siya misilaan kan Apudyus si ing-inggala. ¹⁵ Ti cha losan un tagu un lappun ngachenla si hachi'n liblu un liigiliyan cha losan un makatagu kan Apudyus, chicha mibyellu si hachi'n apuy un isun chi byeybyey.

21

Ha Kakkopyan Langit Ya Pita

¹ Lagamput pu hachi, intullongku baru'n langit ya baru'n pita, ti laumas chi chamu'n langit ya pita ya byeybyey. ² Ot intullongku lasantuwan un siudad, siya baru'n Jerusalem, un chumedchedcheya un lampeypu kan Apudyus ud langit, un isun chi mangkasey'n bye-byai un lansilup si laleman ya lakasagalan mangabot si mangasawa kan siya. ³ Ot chingngeyk chi mantobyeg un ginga un lampeypu si ummaammuyan ari un kalala, "Gummatong chi mikabyeyoyan Apudyus kan cha tagu, ked si sala, mantagula chicha. Iinggew si Apudyus kan chicha ya siya abus chi Apudyus un chaychayawoncha.*" ⁴ Ked pulasala cha losan un luwacha. Lappun kasin matoy ya lappun kasin malomchom ya man-ibin ya lappun bo kasin malligatan, ti losan un lalakwa kan chicha si chamu un pita, lummakpuscha."

* 21:3 21:3 2 Corinthians 6:16

⁵ Oli pun kalan chi hachi'n ummaammuy un ari, "Si sala, pabiyuwok cha losan un byaleg." Ot kalala bo kasin kan sakon, "Igilim cha alla'n ilugudku, ti tuttuwa ya mantegochen."

⁶ Ya kalala bo kan sakon, "Lagamput! Sakon chi Alpha un luglugi ya sakon bo Omega un alungus cha losan. Ked lu silu mauwaw, pailumak si chelum un meypu si chegsi un tumagu si ing-inggala un lappun byayedla. ⁷ Ya ipatawidku losan cha alla kan cha achipun paabyak kan Satalas, ya mambyalilok bo chicha alakku ta sakon chi man-Apudyuscha. ⁸ Ngim kaog-ogyat chi mambyalagen cha ogyatan, cha lappun pammatica, cha langwa si kabibiin, cha kapapatoy, cha pin-a makachegchegas, cha mansansalamangka, cha malaychayaw si silan-apudyus, ya cha pin-a mantuntulli, ti lappun patinggan chi iinggewancha si byeybyey un asupli'n gumilegileb, ked hachi kalan' n mikadwa' n otoy."

Ha Lasantuwan Un Jerusalem Un Lampeypu'd Langit

⁹ Ot kummatam kan sakon chi osa kan cha pitu'n angheles un langisuyat si hachi'n illinggew si pitu'n chuyug un lalaplun si alungus cha ligligat, ot kalala, "Wilu ta ipailak kan sika byebyai un asaw-on chi Keylilu." ¹⁰ Ot tilingngeyak si Ispiritun Apudyus, ot illiyoyak si anghel si tuktuk chi mantaklang un bilig. Ot impailala kan sakon chi lasantuwan un siudad un Jerusalem un chumedchedcheya un lampeypu'd langit kan Apudyus. ¹¹ Ked malilisiling chi hachi'n ili gapu si kilabiyun Apudyus. Ked malilisiling un isun chi langila'n byetu, isun chi jasper ya lagechawan un crystal. ¹² Ked laayed chi hachi'n ili si mantaklang un tuping, un lasawayan si chuwa sawangla, ya laguwechaan bo si lasawayan si chuwa un angheles. Ked cha sawangla liigili cha ngachen cha lasawayan si

chuwa un alak Israel. ¹³ Cha sawangla, tiyu langkapon si sumileyen ilit, tiyu bo kapon si mipisukan ilit, tiyu bo kapon chaya ya tiyu langkapon si lagud. ¹⁴ Hachi'n ayed, lasawayan si chuwa lipon-ed un tukudla un liigiliyan cha ngachen cha lasawayan si chuwa un apostoles chi Keylilu.

¹⁵ Hachi'n anghel un lakaugud kan sakon, ilooglela bilalitik un palaisong un mangisongla si hachi'n siudad, cha sawangla ya cha ayedla. ¹⁶ Hachi'n siudad, man-iisu kaanchula, kaeywala ya kataklangla. Ilisong pun chi anghel chi hachi'n siudad, umoy si chuwa'n libu ya opat gasut un kilometro kaanchula, siya bo kaeywala ya ulay chi kataklangla. ¹⁷ Ilisongla bo ayedla, ked ha kataklangla, lasuluk si olompuyu ya olom un metro. ¹⁸ Hachi'n siudad, losan bilalitik ya malilisiling un isun chi samling. Ked ha ayedla'n tiluping, losan jasper un langila'n byetu. ¹⁹ Ha pon-edla'n lasawayan si chuwa, laey-eykusancha si mangkangkalasi un langila'n byetu. Ha ummula ked byetu'n jasper; ha mikadwa byetu'n sapphire; ha mikatlu byetu'n agate; ha maikapat byetu'n emerald; ²⁰ ha mikalima, onyx; ha mikalom, carnelian; ha mikapitu, chrysolite; ha mikawayu, beryl; ha mikasiyam, topaz; ha mikasimpuyu, chrysopraxe; ha mikasimpuyu ya ossaan, jacinth; ked ha mikasimpuyu ya chuwa, amethyst. ²¹ Cha simpuyu ya chuwa'n sawang ked perlas, sin-ossa un mangkachakkey'n perlas. Ked ha kesa si hachi'n siudad, bilalitik losan un isun chi siling chi samling.

²² Ngim lappun templo si intullongku si hachi'n siudad, ti ha mantemplocha si Apudyus un Mallakabyelin un Apapu ya Keylilu. ²³ Hachi'n siudad, achipunla masapuy ilit ya seyeg un silawla ti masilawan si lilang chi kilachayaw Apudyus ya lilang chi Keylilu. ²⁴ Ked losan cha tagu si lubung, masilawancha si lilang chi hachi'n siudad, ked cha losan un ari si lubung, iyoycha kilabyaklangcha si

hachi'n siudad. ²⁵ Cha sawangla, miwawayyangwang un lappun miyolobyela ti achipun lumabi. ²⁶ Ked losan bo'n kilabyaklang ya kilachayaw chi lubung, maiyoycha losan si hachi'n siudad. ²⁷ Ngim achipun makwa un lumlok cha losan un achipun lapeykas si sangwalan Apudyus, isun cha matuli ya mangwa si kabibiin. Ti abus cha lilista ngachenla si liblun chi biyeg un ay-ayyuwalan chi Keylilu makaslok si hachi'n siudad.

22

Ha Chewwang Un Tumagu

¹ Ot impailan bod chi anghel kan sakon chi chewwang un ha chelumla ked tumagu ya manlinlin-ongan un isun chi crystal. Hachi'n chewwang, lummoswa si ummaam-muyan Apudyus ya hachi'n Keylilu. ² Ot man-ayus si gawan chi kesa si hachi'n siudad. Ked ha mampasiigid chi chewwang, awed cha kayun chi biyeg un biluyan un mamunga. Ha tubucha, siya useyoncha un man-agas si sakit cha losan un tagu si kaili-ili. ³ Lappun maochesan si ulay silu'n lawingon Apudyus si hachi'n siudad.* Siyà awed chi aammuyan Apudyus ya hachi'n Keylilu un manturay si hachi'n siudad, ya manchaychayaw kan siya cha bubùulola. ⁴ Mitullongcha lupala ya ligili chi ngachenla si kicheycha. ⁵ Lappun lumabiyala ya achipun masapuy silaw ya ilit, ti si Apudyus un Apu silawcha. Ya makaturaycha kan siya si ing-inggala.

Ha Mangulilan Jesus

⁶ Ot kalan chi anghel kan sakon, “Tuttuwa losan chi libyega kan sika ya sigulachu'n makwa, ti ha Apu taku'n Apudyus chi langatod si Ispiritula kan cha propetala, siya

* 22:3 22:3 Genesis 3:17-19

bo langibuun si anghella taplu ipailala kan cha mansimbi kan siya chi masapuy'n makwa un allà akit."

⁷ Ot kalan bod Jesus, "Chongyonyu alla, ti allà akit un mangulilak! Pian cha malungpey si losan un liigili si alla'n liblu!"

⁸ Sakon si John un langngey ya langitullong kan cha alla losan. Lagamputku pun chingngey ya intullong cha alla'n byaleg, lampalintumingak si sangwalan chi anghel ta manchaychayawak. ⁹ Ngim lilallaalak un kalala, "Achim koon halat, ti osaak bo'n mansimbi kan Apudyus un isum ya cha susuludlu un propeta ya ulay cha losan un malungpey si liigili si alla'n liblu. Chayawom si Apudyus!"

¹⁰ Ot kalala bo kan sakon, "Achim itayu cha inggilim si halat un liblu un impakaammuk kan sika, ti allà akit chi makwaancha. ¹¹ Ked si hachi'n timpu, losan un mangwa si lawwing, intalu ituyuyucha koon, isula bo kan cha mangwa si kabibiin, ituyutuyuyucha. Ngim cha losan un mangwa si lalintog, ituyutuyuyucha koon chi ustu ked cha lapeykas, ituyutuyuyucha bo koon chi mampeykas."

¹² "Chongyonyu alla!" kalan bò Jesus. "Allà akit ked mangulilak! Ked awitok cha igunggulak kan cha losan un tagu un subyalit cha losan un killingwacha. ¹³ Sakon chi Alpha ya Omega, ha umula ya manguchichi, ti sakon chi luglugi ya sakon bo alungus cha losan."

¹⁴ Pian cha losan un malaksak si silupcha ti alla kalob-bongancha'n mangan si bungan chi kayu un malagu si tagu ya kalobbongancha'n lumlok si hachi'n siudad. ¹⁵ Ngim achipun makwa un lumlok cha pin-a mangwa si kabibiin ya cha mansansalamangka, ya cha kachehegchegas, cha kapapatoy, cha malaychayaw si silan-apudyus, cha matuli ya cha pin-a mangwa si lawwing. Lappun makaslok kan cha kakammatchi si hachi'n siudad.

¹⁶ Ot kalan bod Jesus, “Sakon si Jesus un langibuun si anghelku un mangibyega kan cha allaya kan chikayu’n mamati un pin-a manchetchetong si kaili-ili. Mismu’n galakak kan David, ya sakon bo kalancha’n Ambigaton.”

¹⁷ “Wayyù utla!” kalan chi Ispiritun Apudyus ya bye-byai un mikasey. “O, wayyu losan,” kalan bod cha losan un mangngey si allaya. Umali kayu otyan, losan kayu un lauwaw, ta umilum kayu si tumagu’n chelum un lappun byayedla.

¹⁸ Sakon si John, patigmaak chikayu losan un mangngey kan cha impakaammuk si alla’n liblu. Lu awed maloga si allaya’n liigili si liblu, chogchog-an Apudyus chi chusala un siya libyega si alla’n liblu. ¹⁹ Ked lu silu bo kaalala ulay silu kan cha liigili si alla’n liblu, kaalon bod Apudyus cha bingayla si bungan chi kayu un tumagu, ya kaalola bo kalobbongala un lumlok si lasantuwan un siudad un siya libyega si alla’n liblu.

²⁰ Si Jesus un langipakaammu kan cha alla losan, kalala, “Tuttuwan allà akit un mangulilak!”

Kalak bo, “O, mangulinka, Apu Jesus!”

²¹ Ha chawatku, kumachegu otyan ya tuyungan chitaku losan kan Apu Jesus. Amen.

Ha Ugud Apudyus

Kalinga, Lubuagan: Ha Ugud Apudyus (New Testament)

copyright © 2019 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Kalinga, Lubuagan)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 14 Jun 2022 from source files dated 8 Feb 2022

a19fa55b-374d-526a-9fee-6924d9f6cec8